

DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 19
Gegužė - May 12, 1995 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207 Kaina \$1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

-- Lietuvos prezidentas tiki, kad Lietuvos santykiai su Rusija nepablogės, jam atsisiakius vykti į Maskvą Antrojo pasaulinio karo pabaigos jubiliejinėms iškilimams. "Mes norėtume sulaukti ženklų iš Maskvos, liudijančių apie didesnę mūsų bylos, mūsų istorijos supratimą. Bet kartu esu įsitikinęs, kad mūsų dvišaliai santykiai nuo šiuo metų gegužės pradžios nepablogės", atsakydamas į naujienų agentūrų Reuter ir BNS klausimus, pasakė A. Brazauskas. Pasak jo, Lietuva labai suinteresuota santykius su Rusija plėtoti "lygiatęsiu pagrindu, abiem pusėms naudinga kryptimi".

-- Estijos nacionalinė aviakompanija "Estonian Air" (EA) vasaros sezonui nepadidino reisų į Vilnių skaičių, nes Lietuvos civilinės aviacijos departamentas atsisako duoti leidimus leisti Vilniuje kai kuriems estų aviakompanijos lėktuvams. "Estonian Air" ketina pareikšti protestą dėl tokio Lietuvos sprendimo Tarptautinėje oro transporto asociacijoje (TOTA). Lietuvos civilinės aviacijos departamentas generalinis direktorius Antanas Lapinskas pranešė EA vadovybei, kad neketina keisti savo sprendimo antradieniais ir ketvirtadieniais neleistis Vilniuje nusileisti estų lėktuvams. "Tokio elgesio buvo galima laukti iš ko tik nori, tik ne iš lietuvių, kuriuos mes laikėme savo draugais", pasipiktinęs pareiškė EA generalinis direktorius T. Sosnickis. "Mes nesiruošiamė sudaryti jokių kliūčių Lietuvos kompanijai "Lietuvos avialinijos". Konkurencija visada veikia teigiamai, ir lietuviai pas mus - laukiami svečiai", sakė T. Sosnickis.

-- Lietuvos generalinio prokuroro pavaduotojas Aristidas Pėstininkas gegužės 3 d. pranešė, kad Lietuvos prokuratūra pradeda kriminalinį tyrimą prieš 87-erių metų Norwood, MA, gyvenantį JAV pilietį Aleksandrą Lileikį, kuris įtariamas dalyvavimu žydų žudynėse, kai jis 1941-44 metais vadovavo saugumo policijai Vilniuje. Sprendimas, ar prašyti Lileikio deportavimo, bus priimtas priklausomai nuo tyrimo ir dokumentų analizės rezultatu, - sakė Pėstininkas.

-- Lietuvos vyriausybė kol kas nutarė nedidinti šildymo ir karšto vandens kainų, o padidinti elektros energijos ir dujų, naudojamų maistui gaminti, įkainius. Nuo gegužės 1 d. viena kilovatvalandė elektros energijos vietoj 16 kainuoja jau 20 centų. Pramonės vartotojams viena kilovatvalandė elektros energijos pabrango 1,5 cento. Dujos, naudojamos buitims reikmėms dabar kainuoja 600 litų už 1000 kubinių metrų (buvo 512 litų).

-- Kovą Lietuvos banko oficialiosios atsargos padidėjo 13,8 mln. JAV dolerių, praneša Lietuvos banko "Mėnesinis biuletenis". Kovo pabaigoje jos buvo vertinamos 572,2 mln. dolerių. Nuo 1994 metų pabaigos LB oficialiosios atsargos kovo mėnesį padidėjo pirmą kartą, tačiau jos vis tiek nepasiekė 1994 m. spalio mėnesio lygio, kai siekė 605 mln. dolerių. Oficialiosios atsargos didėjo iki pernai lapkričio, tačiau vėliau pradėjo mažėti.

JUNGTINĖM TAUTOM - 50 METŲ

Šie 1995 metai yra jubiliejiniai metai Jungtinėms Tautoms, nes jos švenčia savo gyvavimo 50 metų sukaktį ir yra pasiruošusios iškilmingai atžymėti. Prieš kalbant apie šios auksinės sukakties minėjimus, reikia paliesti bent keletą istorinių bruožų, kodėl, kaip ir kada Jungtinės Tautos buvo įkurtos.

Jungtinių Tautų vardas, angliškai "United Nations", buvo sukurtas JAV prezidento Franklin D. Roosevelt ir pirmą kartą buvo panaudotas, skelbiant JT deklaraciją 1942 m. sausio 1 d. Washingtone, pasirašytą 26 valstybių, kad jos pasižada testis kovą prieš tuo metu vadinamą ašies valstybių bloką.

1943 m. spalio 19 d. Maskvos konferencijoje, kuri užsitęsė iki lapkričio 1 d. ir kurioje dalyvavo tik Didžiosios Britanijos, JAV ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministrai bei Kinijos ambasadorius Sovietų Sąjungai, buvo sutarta įsteigti Jungtinių Tautų organizaciją. Šis vienetas turėtų rūpintis tarptautinės taikos ir saugumo išlaikymu, taip pat bendradarbiavimu, sprendžiant ekonomines, socialines, kultūrinės ir žmogaus teisių problemas.

1944 metais nuo rugpjūčio 21 iki spalio 7 dienos minėtų keturių valstybių atstovai, suvažiavę į Dumbarton Oaks Washingtono, paruošė provizorinius metmenis tokiai tarptautinei organizacijai įkurti.

Kęstutis K. Miklas
"Darbininko" korespondentas
Jungtinėse Tautose

Antrajam pasauliniam karui pasibaigus, 1945 m. birželio 26 d. suvažiavę į San Francisco miestą 50 valstybių atstovai, pasikliudami tais Dumbarton Oaks metmenimis, paruošė ir pasirašė steigiamos Jungtinių Tautų organizacijos chartiją. Lenkija, kuri nedalyvavo šioje konferencijoje, tą chartiją pasirašė šiek tiek vėliau ir tuo būdu buvo užskaityta kaip viena iš 51 valstybių, įsteigusių Jungtines Tautas.

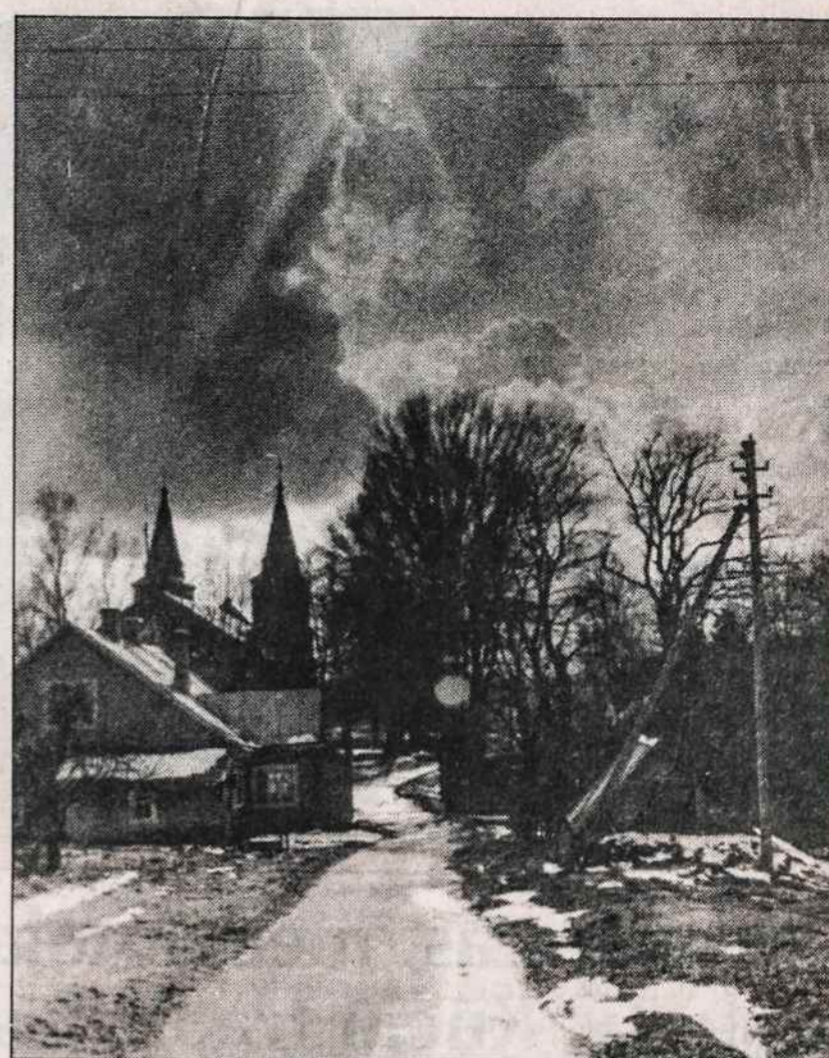
Nepaisant to, kad chartija buvo pasirašyta, formali Jungtinių Tautų įsteigimo data yra 1945 m. spalio 24 d., kai JT chartija buvo ratifikuota daugumos ją pasirašiusiųjų.

Jungtinės Tautos savo pirmąją sesiją susirinko 1946 m. sausio 10 d. Londone, Didž. Britanijoje. Ši sesija buvo labai darbinė. Joje buvo nutarta, kad JT nuolatine vyriausia būstinė bus

New Yorke, kad oficialios JT darbo kalbos yra anglų, prancūzų, rusų, kinų ir ispanų. (Nuo 1973 m. buvo pridėta ir arabų kalba). Tada, šalia Generalinės Asamblėjos buvo įsteigti ir kiti penki pagrindiniai organai - Saugumo taryba, Ekonominė ir Socialinė taryba, Patikėtinių taryba, Tarptautinis tribunolas (teismas) ir Sekretoriatas. Buvo išrinktas ir Generalinis sekretorius, kuriuo tapo norvegas Trygve Lie. Taip pat buvo nutarta sušaukti antrąją Gen. Asamblėjos sesiją tu pačių metų spalio mėn.

Visi sutinka su faktu, kad Jungtinės Tautos nėra tobula organizacija. Nepaisant jos didžiulio biurokratizmo ir dažnai besaikio išlaidumo savo administracijoje bei vykdančių įvairius uždavinius, visos valstybės, didelės ir mažos, pripažįsta, kad per tuos 50 metų ši tarptautinė organizacija savo darbais įrodė esanti reikalinga. Per tą laiką ir Jungtinių Tautų narių skaičius pakilo net iki 185, įskaitant ir tą skaičių ir Lietuvą, kuri buvo priimta 1991 m. rugsėjo 17 d.

Artėjant Jungtinių Tautų jubiliejui beveik visos pasaulio valstybės, siekiant paminėti šią sukaktį, sudarė nacionalinius komitetus. Ir Lietuva sudarė tokį 22 asmenų komitetą, kurio garbės pirmininku yra pasiūlytas prezidentas Algirdas Brazauskas, o vykdomuoju pirmininku vyriausybės vasario 7 dienos nutarimu

Pavasaris Kazitiškių kaime. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

paskirtas užsienio reikalų ministras Povilas Gylys. Į šį 22 asmenų komitetą taip pat įeina seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas, opozicijos lyderis Vytautas Landsbergis, Lietuvos JT asociacijos prezidentas Algis Geniušas, rašytojas Justinas Marcinkevičius, Lietuvos banko valdybos pirmininkas Kazys Ratkevičius, vyriausybės nariai. Kaip šią sukaktį paminės šis Lietuvos komitetas, kol kas nėra paskelbta.

JT Sekretoriatas jau parinko minėjimo renginius įvairiose šalyse ir kovo 20 d. paskelbė tu renginių kalendorių. Pagal jį, nuo kovo 21 d. iki 1996 m. sausio 12 d. bus 180 renginių 32-jose valstybėse. Lietuvos tame kalendoriuje nėra. Ir dėl to pati Lietuva yra kalta, nes per vėlavimą susirūpinu tuo reikalu. Komitetas buvo sudarytas tik š. m. vasario 7 d., kai tuo tarpu kitos valstybės tuos komitetus jau buvo sudariusios praėjusių metų rudenį, iš anksto pasiūlė minėjimui savo programą ir apie tai laiku painformavo JT sekretoriata.

Paskutinėmis žiniomis iš Jungtinių Tautų sekretoriato, tokių pasivėlavusių valstybių kaip Lietuva yra 100-as viršum. Lietuva jau pranešė sekretoriatui, kad komitetas jau sudarytas, bet detalių dėl minėjimo programos dar neturi. Pagal JT sekretoriata, kovo 20 d. paskelbtasis renginių kalendorius bus papildytas ir jį bus įtrauktos pasivėlavusios valstybės, įskaitant ir Lietuvą.

Daugiausiai renginių bus JAV-se. Kalendoriuje įregistruoti net 78 renginiai, įskaitant 15-ka New Yorke ir 12-ka San Francisco mieste. Šveicarijoje, Ženevos mieste, kur yra kita JT būstinė, bus 11 renginių, o kitose vietovėse ji surengs dar 16. Didžiojoje Britanijoje taip pat bus 11 renginių, Austrijoje - 8, Australijoje - 7, Argentinoje - 6, Japonijoje - 5, po 3 - Ispanijoje, Italijoje, Kanadoje ir Venecueloje, po 2 - Graikijoje, Indijoje, Vokietijoje ir net Baltarusijoje. Likusieji kraštai - Azerbaidžanas, Bhuton, Brazilija, Burkina, Faso, Cote d'Ivoire, Čilė, Hong Kongas, Kroatija, Laos, Lenkija, Norvegija, Olandija, Peru, Pietų Afrika,

Pietų Korėja, Senegalas ir Švedija - rengs tik po vieną renginį.

JT jubiliejus bus atžymėtas įvairiais būdais, būtent, iškilimais, eisenomis, specialiomis konferencijomis, simpoziumais, seminarais, dainų ir šokių festivaliais, filharmonijos orkestrų ir vokalistų koncertais, foto ir dailės parodomis, ir sporto varžybomis. Pavyzdžiui, gegužės 7 d. šimtai dviratinkų su iškeltom viso pasaulio valstybių vėliavom važinės po visą New Yorko miestą. Tradicinis New Yorko miesto maratono bėgimas, skiriamas JT 50 metų sukakčiai pagerbti, įvyks lapkričio 5 d. Didž. Britanijos Royal Filharmonijos orkestras nuo š. m. birželio 12 d. iki 1996 m. spalio 28 d. gastolius po visą pasaulį ir duos 55 koncertus. Šių metų gruodžio 2 d. jis koncertuos ir Vilniuje.

Įvairių koncertų bus surengta taip pat New Yorke, San Francisco, Ženevoje, Londone, Varšuvoje ir Minske.

Birželio 26 d. Jungtinės Tautos šiai sukakčiai paminėti išleis pašto ženklų seriją.

Ypatingos iškilmės bus birželio 26 d. San Francisco, kai čia prieš 50 metų buvo įkurtos Jungtinės Tautos. Į jas suvažiuos ir daug užsienio diplomatų. Jų tarpe šioje šventėje dalyvaus ir Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų dr. Oskaras Jusys.

Oficialiai Jungtinių Tautų suaktyvintais minėjimo renginiai prasidėjo kovo 21 d. Georgetown universitete Washingtono su konferencija aptarti veiklos gaires ateinančiam JT penkiasdešimtmėčiui. Kovo 22 d. įvyko JAV ir Kanados studentų konferencija apie tautinį JT modelį. Kovo 25 d. simpoziumas apie JT 50 metų sukaktį įvyko Michigan valstijai priklausančiame universitete. Kovo 27 d. Vienoje diskutuos apie 1995 metus, kaip tarptautinius tolerancijos metus, ir t. t. Ir taip beveik kasdien kur nors pasaulyje ir kažkas vyksta. Iki šios savaitės jau beveik 40 įvairiausių renginių buvo surengta. Ir viskas pasibaigs ateinančių metų sausio 10 d., Londone, minint 50 metų sukaktį nuo atidarymo JT pirmosios Generalinės Asamblėjos.

Lietuva gaus kuro iš Venecuelos

Nenuspėjama Rusijos prekybos politika, kas liečia energijos šaltinius, privertė Lietuvą ieškoti alternatyvių tiekimo šaltinių kitose šalyse, - pasakė Lietuvos premjeras Adolfas Šleževičius spaudos konferencijoje gegužės 2 d. Jis apibūdino savo darbo vizitą Venecueloje ir Kolumbijoje rezultatus. Praėjusiais metais Rusija nusprendė pakelti juodosios naftos eksporto kainą, nustatė papildomus muitinių suvaržymus ir vienpusiškai sulaužė juodosios naftos pardavimo kontraktus. Vizitas į Venecuelą ir Kolumbiją padėjo pasirašyti intensijų protokolus pirkti skystą kurą pagamintą iš anglies, kuris gali pakeisti juodąją naftą, - pasakė Šleževičius. Derybos baigėsi sėkmingai ir po mėnesio ar dviejų Venecuela pradės tiekti tūkstančius tonų kuro, kuris kainuoja žymiai pigiau nei Rusijos nafta, - pasakė premjeras. **pagal ITAR-TASS**

Šalia Veisėjų statomi didžiuliai senelių prieglaudos namai. Jau žmonės abejoja, ar tokie brangūs rūmai bus atiduoti seneliams. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Evangelizacijos centras pristatė savo darbus

Kovo 10 d. Kauno arkivyskupijos Evangelizacijos centras supažindino steigėjus su pirmųjų savo metų veikla. Kauno arkivyskupijos kurioje įvykusiam posėdžiui vadovavo Kauno vyskupas augziliaras Sigitas Tamkevičius. 1994 m. vasario 11 d. įsteigtas Evangelizacijos centras vienija arkivyskupijos teritorijoje veikiančias katalikų organizacijas, vienuolijas bei Bažnyčios įstaigas ir siekia koordinuoti jų evangelizacinę veiklą.

Evangelizacijos centro darbo grupės vadovas kun. Rimantas Norvila pažymėjo, jog darbo grupės nariai, svarstydami veiklos kryptis, akcentavo, kad būtina vengti trumpalaikių akcijų ir didžiausią dėmesį skirti ilgalaikiams projektams, kuriais būtų siekiama suaktyvinti parapijų veiklą. Nutarta kurti evangelizacijai pasižventusių žmonių tinklą visoje arkivyskupijos teritorijoje, įtraukiant į šią veiklą pirmiausia parapijų jaunimą. Vėliau

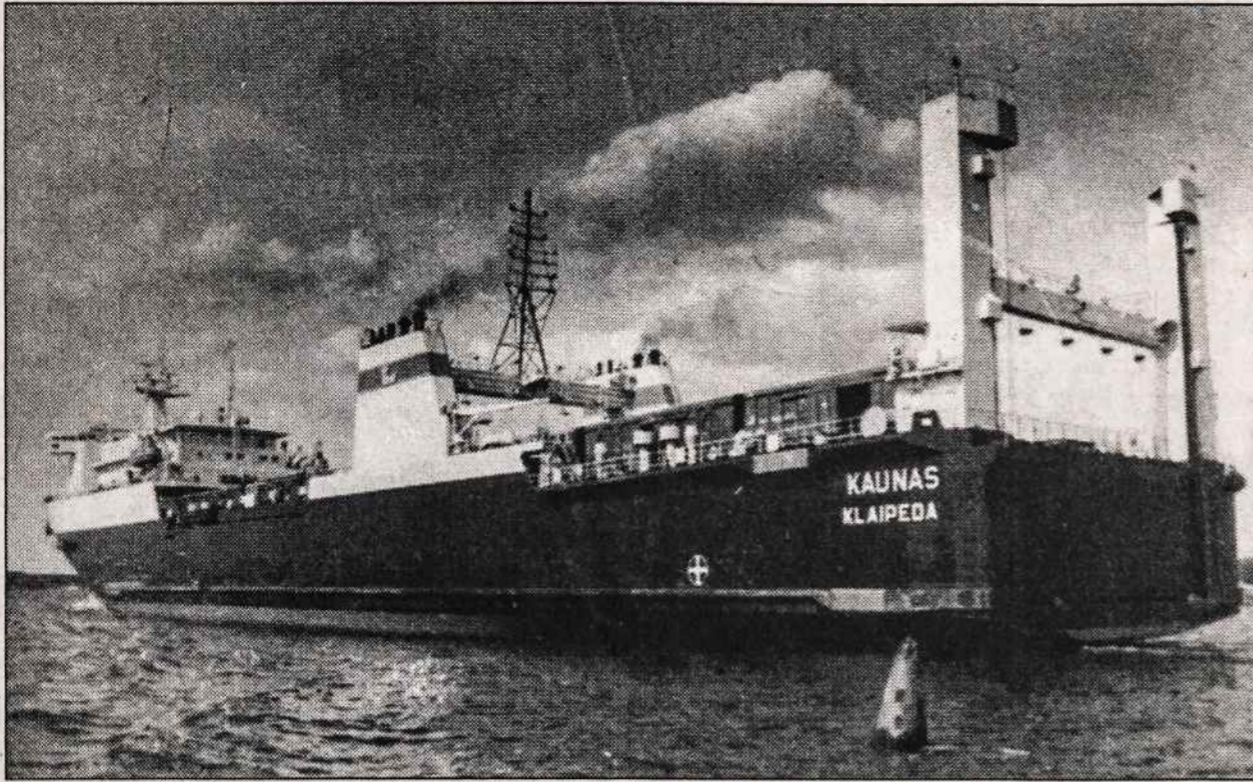
buvo sudaryta keturių etapų programa, numatanti rengti bendradarbius įvairiose parapijose, lavinti jaunimo grupių vadovus, padėti atskiroms parapijoms organizuoti įvairius renginius ir sudaryti evangelizacinės veiklos programas, rengti bendrąją visos arkivyskupijos evangelizacijos programą. Bendradarbiams rengti bei jaunimo grupių vadovams lavinti įkurta Evangelizacijos mokykla, reguliariai organizuojanti seminarus, kuriuos sudaro bendra malda, kūrybiški užsiėmimai ir paskaitos. Kun. R. Norvila pridūrė, kad kuriant Evangelizacijos mokyklą daug padėjo katalikų jaunimo organizacija "Actio Catholica Patria", pasiūliusi patalpas seminarams organizacijos jaunimo namuose Kulautuvoje, parėmusi mokyklos renginius finansinėmis lėšomis bei darbo priemonėmis. Šiuo metu mokykloje dvejomis grupėmis rengiami būsimieji 69 evangelizacijos centro bendradarbiai,

atstovaujantys 22 arkivyskupijos parapijoms, ir 32 jaunimo grupių vadovai iš 12 parapijų.

Toliau Evangelizacijos centro darbo grupės vadovas sakė, jog pirmieji seminarai paskatino šiaulių atstovus įsteigti Evangelizacijos centro skyrių savo miestuose.

Kalbėdamas apie centro planus šiais metais, kun. R. Norvila pažymėjo, jog ir toliau bus dirbama parapijų atnaujinimo kryptimi, kuriant jose maldos ir kitas neformalias grupes dirbant su ministrantais, adorantėmis ir bažnyčių chorais, mėginant pagyvinti liturgiją, rengiant ir įgyvendinant parapijų veiklos programas. Daug dėmesio taip pat ketinama skirti ryšių tarp parapijų stiprinimui ir visos arkivyskupijos evangelizacinės programos rengimui.

Vyskupas Sigitas Tamkevičius teigiamai įvertino arkivyskupijos Evangelizacijos centro atliktą darbą. **LKBIC**

Klaipėdos uostas. Keltas į Vokietiją. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Prezidentas, medžiotojas apie šv. Kūčių tradicijas

Advokato S. Povilo Žumbakio komentarai, transliuoti Chicagoje 1995 m. balandžio 30 d. per Amerikos Lietuvos Radijo programą, kuriai vadovauja Anatolijus Šlutas.

- o -

Didijį Penktadienį Chicagoje radijo programa "Rytmečio ekspresas" transliavo Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko pasakymą apie tai, kaip jis yra išsivertęs dėl vieno mano komentaro apie LDDP Kūčių tradicijas. Atrodo, tas komentaras tikrai pataikė tiesiai į prezidento Achilo kulną. Jis supyko. Pirmiausia, rodos, toji kalba buvo transliuojama per Lietuvos radiją. Prieš tai teko išgirsti įvairių pasipiktinimų iš kelių buvusiųjų, kad puolu nekaltą prezidentą.

Savo kalboje išsivertęs prezidentas pavadino mane melagiu, blogu kataliku bei krikščioniu. Apkaltino, kad šmeižiau jį, komentodamas apie jo medžioklę Kūčių naktį.

Visiems ne paslaptis, jog prezidentas yra labai užsiėmęs. Jį spaudžia įvairios tarptautinės ir vidaus problemos. Spaudžia ta nelemta partijos istorija, ypač turtų išplovimo skandalas, partiečių pralaimėjimai savivaldybių rinkimuose ir taip toliau. Tačiau, energingas Lietuvos vadovas surado laiką reaguoti į mano komentarą. Jam aiškiai rūpi Kūčių tradicijos, katalikybė ir krikščionybė.

Reikia manyti, kad prezidentas pats nespėja perskaityti visų straipsnių ir komentarų, spausdinamų mūsų spaudoje, nes tuomet reaguotų dažniau. Be abejo, tai atlieka didžiulius prezidento štabas, išaugęs rodos, dešimt kartų per du metus. Lietuvos prezidentas, kaip ir kiti didieji žmonės, turi pasitikėti savo štabo darbu.

O kad prezidentas vertina ir supranta spaudos vaidmenį, yra aišku jau nuo pirmųjų jo pirmininkavimo Seime dienų, kai nieko nelaukdamas paskyrė patyrusį komunistą, propagandistą ("korespondentą") iš "Moscow News" į spaudos atstovo skyrių. (Jei kam reiktų tai patikrinti ir būtų sunku surasti pavardę, gali pavartyti kai kuriuos archyvus, kur spaudos atstovo slapyvardžiu ilgą laiką buvo "Karalius".

Prezidentas užsivertė!

Prezidentas pasakė, jog neteisingai rašiau apie Jo medžioklę Kūčių naktį. Ir ne tik medžioklę, bet ir pasinaudojimą Lietuvos kareivių kaip varovų, paslaugomis.

Prezidentas paskelbė, jog Jis medžiojo Kūčių rytą, ne naktį. Juk sakyti, kad medžiojo naktį, būtų didelis įžeidimas. O medžioklė Kūčių dieną yra sena lietuvių tradicija - net nuo pagonių laikų. Medžioklės tikslas: parūpinti šeimoms šviežios žvė-

rienos Kalėdų pietums.

Pagal Algirdą Brazauską medžioklė yra garbingas užsiėmimas - sportas, o jis - tik vienas iš 30,000 Lietuvos medžiotojų.

Kas liečia varovus, prezidentas griežtai pasakė, kad kareivių tai garbingai misijai jis nenaudojo. Jis samdė žmones. Pats tarnams sumokėjo.

[Gal iš susijaudinimo prezidentas susimaišė. Prieš kurį laiką 14 Seimo atstovų kreipėsi į ministrą pirmininką pasiaiškinti, "koku teisiniu pagrindu (įstatymu, nutarimu, potvarkiu) remiantis ir kieno įsakymu medžioklėje dalyvavo kariškiai" ir ar "Reguliarūs kariuomenės, išlaikomos visų Lietuvos piliečių mokesčių sąskaita, panaudojimas tokiose medžioklėse neprieštarauja Lietuvos respublikos įstatymams?"]

Kas liečia kokius nugėrimus po garbingos medžioklės, tai buvo tik kuklūs užkandžiai (žinoma, prieš tradicines Kūčias - bent taip galima suprasti iš prezidento kalbos). Apie mano paminėtą vodką prezidentas neužsiminė. Nors nemanau, kad tą kuklią puotą po medžioklės ruošė kokia blaivininkų draugija.

Buvo tikrai įdomu visa tai išklausti. Netgi naujų tradicijų buvo galima išmokyti iš minėto prezidento radijo komentaro.

Žinoma, ten buvo ir tam tikrų netikslumų. Reikia manyti, tie netikslumai nebuvo prezidento klaida, o apkrauto darbais, užsiėmusio ir ideologiškai išsilavinusio štabo kolektyvas.

Prezidento netikslumai ir Kūčių tradicijų aiškinimas:

Prezidentas sakė, kad aš apkaltinau Jį medžiojus Kūčių naktį. Deja, nieko panašaus apie pono A Brazausko medžioklę net neužsiminiau.

Atrodo, prezidentui yra ypatingai svarbu pasiteisinti, kad Jis medžiojo ne Kūčių naktį, bet rytą. Kadangi visai neužsiminiau apie Jo medžioklę, tai nežinau, kodėl prezidentas dėl to aiškinasi. Taigi, apie prezidento medžioklę nieko neminėčiau. (Vienas klausytojas parašė, kad prezidento "kepurė dega". Kitas, kad kelnės. Nežinau, bet atrodo, jog prezidentui kažkodėl buvo labai svarbu pasiaiškinti, ką jis Kūčių rytą ir dieną veikė. Nesuprantu, kam gintis, jeigu niekas nepuola?)

O kas liečia tas prezidento minėtas "senas lietuvių tradicijas" Kūčių dieną, būtų įdomu išgirsti daugiau. Čia mūsų tarpe, taip pat pažįstamų tarpe Lietuvoje ir net Australijoje niekas nėra girdėjęs apie medžioklės tradicijas Kūčių proga (gal jas sugalvojo "išalke" komunistai, neturintys ką padėti ant kalėdinio stalo?). Nuo senų laikų Kūčių dieną ir vakarą niekas ne tik nešaudė gyvuliukų, bet atvirščiai, šeiminkai gyvulius ypatingai gerai prižiūrėdavo, pašer-

davo juos geriausiu šieniu, javais ir panašiai. Net buvo tradicija gyvulius pašerti prieš pasibaigiant pasninkui (pagal senas tradicijas, rodos, žmonės visą dieną nevalgydavo, laukdavo kol visa šeima susės prie šv. Kūčių stalo. Jokie "kuklūs" medžioklių užkandžiai iki komunistų nebuvo girdėti).

Medžioklė ir skerdynės nėra tas pats "Sportas".

O kas liečia pačią medžioklę - tai yra sudėtinga tema. Aš nieko nesakiau prieš medžioklę, nors asmeniškai pats nemedžioju ir niekad nežadu. Yra skirtingos medžioklių kategorijos.

Medžioklė kaip sportas, yra kova tarp ginkluoto žmogaus ir laisvo gyvulio. "Sportas" ta prasme, kad laukiniai gyvuliai yra laisvi ir turi galimybę nepapulti į medžiotojo "spąstus".

Kita medžioklių tradicija priklauso imperatoriams, karaliams, net prezidentams. Tokios medžioklės vyksta su pagalbinkais, jų rezultatai visuomet būna garantuoti, joms pasibaigus, visuomet vyksta puotos.

Tokio pobūdžio medžioklės man atrodo brutaliausios. Tokių Lietuvoje irgi būdavo. Į Lietuvą atvykus okupantams ar baudžiauninkams, varant žvėris prieš laukiančių "sportininkų" - bajorų. Bizmark, Don Carlos, naciai ir bolševikai iki Brežnev ir draugo Gorbočio laikų ir eilė panašaus lygio ponų mėgo tokias "medžiokles".

Tokioms medžioklėms Lietuvoje partiečiai buvo paskyrę puikiausius miškus.

Kad patenkinti tokius "sportininkus", žvėrys būdavo paleisti prieš pat jų šautuvus. Nesėkmingų medžioklių nebūdavo - to partija netoleruodavo. (Kai kas sako, kad žvėrys buvo privaromi prieš pat nosies, nes kai kurie "sportininkai" alkoholio apnėtomis akimis toliau negalėdavo žiūrėti. Tačiau to nesakiau apie A. Brazausko medžioklę, nes apie ją iš viso neminėčiau).

Tokios rūšies "medžioklės" nėra sportas. Tai yra organizuotos

"Lietuvos aido" eksredaktorius suimtas

(AGEP) Vilnius, gegužės 5 d. Buvęs dienraščio "Lietuvos aidas" vyriausiasis redaktorius Saulius Stoma, kuris įtariamas pasisavinęs laikraščio pinigų, penktadienį pervežtas į Lukiškių kalėjimą. Iki tol jis tris paras praleido Vilniaus areštineje.

Ketvirtadienio vakarą Vilniaus apylinkės prokuroras Rimantas Jancevičius davė sankciją suimti S. Stomą kaip įtariamąjį bylose dėl paskolos "Lietuvos aidui" panaudojimo ne pagal paskirtį ir dėl didelės vagystės. Dabar kaltinimas turi būti pareikštas per 10 dienų. D. Maciejevskienė taip pat sako susidariusi įspūdi, kad įtariamasis žurnalistas rengiasi slapstyti, todėl nusprendė jį sulaukyti, o vėliau ir suimti.

Įtariama, kad iki pernai metų "Lietuvos aidui" vadovavęs S. Stoma paėmė 150-ies tūkstančių JAV dolerių kreditą ir slapta nuo kitų bendrovės narių didžiąją jų dalį paskolino už didelius procentus vėliau bankrutavusiai firmai. S. Stoma taip pat įtariamas dėl dingusių 15-os tūkstančių dolerių už laikraščio prenumeratą užsienyje.

skerdynės.

Žinoma, šiandien Lietuvą valdant naujiems partiečiams, taip nėra ir negali būti. Manychiau, nei prezidentas, nei darbininkų demokratinės partijos atstovai netoleruoti specialių privilegijų valdžios žmonėms. Darbiečių galdynėje tokių privilegijų nebus, ar ne?

Bet, žiūrint į istoriją matyti, jog, kuo daugiau valdovai medžioja antruoju būdu, tuo krašte yra daugiau skurdo, daugiau ubagų. Tik reikia pažiūrėti ir pagalvoti, ar šiandien Lietuvos miestuose nėra daugiau vaikučių ir senelių, ištiesusių rankas ir prašančių aukų? Ar ne daugiau senelių, negalinčių nusipirkti net paprasčiausių kaulų sriubai?

Ką prezidentas pamiršo?

Ką prezidentas pamiršo paaiškinti savo jautrioje kalboje:

Ar tie seneliai, pensininkai, invalidai, neturtingieji turi teisę medžioti tuose miškuose, kurortuose, kur medžioja darbiečiai ponai?

Ar jie gauna tos šviežios žvėrienos, sumedžiotos "kiškių dieną" (taip prezidentas pavadino Kūčių dieną, remdamasis senomis tradicijomis)? Įdomus pavadinimas - kiškių diena. Nemanau, jog vargšai kiškiai tai vertintų. Gal Velykų proga ponas prezidentas paaiškino alkaniems krašto vaikučiams, kodėl nebuvo zuikių kai kuriuose kiemuose. Gal "Jie žuvo garbingai Kūčių dieną partijos vardan!?"

Suprantu, kad prezidento gyvenimas yra įtemptas: rinkimų rezultatai, kasdieninės krizės, skandalai.

Suprantu, kad prezidentui be galo trūksta laiko, o dar pameidžioti kartas nuo karto reikia, tad tikrai nekaltinu Jo, kad neskaityto mano komentarų. Bet gal prezidentas turėtų pakeisti savo štabo kolektivą, kuris sakosi, būk tai skaitas nepartinus laikraščius, o pasirodo - remiasi tik paskalomis, ir dar netgi netikslomis paskalomis. O gal jie tiesiog tyčia norėjo, kad prezidentas aiškintųsi, ką jis veikė Kūčių dieną, net ir tuomet, kai niekas apie tai jo neklausė.

Prezidentui A. Brazauskui liko nedaug laiko užbaigti savo kadenciją. Iki šiol atrodo, jog jo vardas neliks istorijos puslapiuose, kaip garbingo Lietuvos Nepriklausomybės atstatytojo, laisvo krašto kūrėjo. Jo draugai intensyviai plėšia kraštą. Jo buvę kolegos ir buvę saugumiečiai sukūrė kriminalines struktūras. Tačiau prezidentas dar turi galimybę pradėti valyti kraštą nuo tų neigiamų elementų. Žinant, kaip prezidentas vertina istoriją, gal jau laikas jam pačiam pradėti rūpintis, kaip jis bus istorijos įvertintas. Reikia manyti, kad ateities istorikai nerašys Lietuvos istorijos taip, kaip rašė 50 metų.

O kas liečia prezidentinės garbės nužeminimą, ar nebūtų geriau, kad Didijį Penktadienį prezidentas būtų radęs truputį kilnesnę temą, negu pasiaiškinimą apie savo medžioklės Kūčių proga?

Bus įdomu išgirsti apie prezidento Velykų tradicijas.

Būtingės naftos terminalo finansavimas kol kas aklavietėje

(AGEP) Vilnius, gegužės 4 d. Būtingės terminalo statybos finansavimas yra visiškai neaiškus ir kol kas neapčiuopiamas, pareiškė AB "Būtingės nafta" generalinis direktorius Vladislavas Gedvilas. Bendrovės akcininkai, susirinkę Vilniuje, svarstė galimybes toliau projektuoti terminalą bei aptarė galimus jo finansavimo šaltinius. Akcininkai nutarė atidėti kontraktą su "Fluor Daniel" dėl detalios projekto paruošimo pasirašymą, kol vyriausybė nuspręs, kaip šalies viduje surinkti lėšų terminalo statybai. V. Gedvilas sako, kad tokio projekto vertė yra daugiau nei 1 mln. JAV dolerių, jis jau pradėtas ruošti, tačiau pinigų sumokėti už jį dabar bendrovė neturi. Be to, sakė jis, apskritai neaišku, ar to projekto kada nors reikės.

Akcininkai posėdyje ketvirtadienį, be to, aptarė JAV EXIM banko paskolos sąlygas, tačiau ir šiuo klausimu nieko apibrėžta nenutarė. EXIM bankas siūlo kredituoti maždaug pusę terminalo kaštų, tačiau kitą pusę turi surinkti pati Lietuva.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilmojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS
JONAS
1933+1976

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguojama REDAKCINĖ KOMISIJA —
E-mail: 71712.107@compuserve.com

Dangaus ir Žemės karalienė

Kai arkangelas Gabrielis apsišė Marijai, pranešdamas jai Dievo žodį, o ji nusižeminusi ir klusni tarė savąjį "teesie", skaisčioji Nazareto mergelė tapo Dievo Motina ir išliko aukščiau visų tvarinių. Dar prieš tai ji vienintelė iš žmonių buvo apsaugota nuo pirmosios kaltės.

Kartų kartos jau praėjo mūsų žemės keliu, šlovindamos Dievo motiną ir angelų karalienę, ir kartų kartoms skleisis jos angeliškoji garbė ligi amžių užsklandos. Mūsų gi amžius i Marijos garbės vainiką paliks įpynęs dar vieną jos šventę - Marijos, žemės ir dangaus valdovės.

Marijos garbei naują šventę įvedė popiežius Pijus XII enciklika "Ad coeli Reginam". Enciklika buvo viešai paskelbta 1954 m. spalio 24 d., prasidėjus Romoje tarptautiniam Marijos kongresui. Kongresui užsibaigiant Visų Šventųjų dieną, Šv. Petro bazilikoje įvyko iškilmingos pontifikalinės pamaldos, kurių metu Pijus XII vainikavo vieną iš seniausių Marijos paveikslų, vadinamąją "Salus Populi Romani", ir atkalbėjo jo paties sukurtoją maldą i dangaus ir žemės Karalienę.

Iškilimėse dalyvavo apie 30 kardinolų, 300 arkivyskupų ir vyskupų, daugybė kunigų ir šimatūkstantinė minia. Lietuva taip pat buvo atstovaujama pačiame kongrese, iškilmingose pamaldose ir procesijoje, o Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" pasipušė Aušros Vartų Marijos paveikslu. Dar XVI amžiuje, pradėjus tam Marijos paveikslui garsėti, lietuviai kreipdavosi i Aušros Vartų Mariją, vadindami ją Gedimino miesto gynėja ir Didžiąja Lietuvos Kunigaikštene.

Enciklikos pradžioje Pijus XII pastebi, kad nuo pat ankstyvųjų krikščionybės laikų iki mūsų dienų, per visus amžius, žmonės be paliovos garbino Mariją, šlovindami ją savo džiaugsmuose ir melddami pagalbos savo sielvartuose.

Pagrindinėje enciklikos dalyje Pijus XII aptaria du pagrindus, kurie iškelia Mariją i dangaus ir žemės Valdovės sostą. Viena, ji yra Viešpaties Motina (Luk 1 43), Motina Kristaus Valdovo, kuriam yra duota visa valdžia danguje ir žemėje. Antra, ji yra motina Atpirkėjo, kuris kentėjo ir mirė už žmones. Marija dalyvavo Kristaus kančiose ir jo pergalėje; ji yra kentėjusi ir triumfuojanti Karalienė.

Enciklikoje žmonės skatinami, kad jie savo sielvartuose dar didesniu pasitikėjimu šauktųsi Marijos Karalienės pagalbos, lankytų Marijos šventoves, švestų jos šventes, gerbtų jos vardą, sektų jos dorybėmis. Tikrieji Marijos sūnūs ir dukros, jos valdiniai, turi pasižymėti teisingumu, taikumu, skaitumu ir broliškumu. Tai suartina žmones ir numalšina neapykantą.

Enciklikos pabaigoje Popiežius reiškia ištikinimą, kad Marijos Valdovės šventė padės pasiekti tautų taiką, ją sustiprins ir jamžins.

Kalbėdamas šimatūkstantinei miniai iš Šv. Petro bazilikos balkono, Pijus XII savo žodyje dar priminė, jog Marijos valdovės garbinimas reikalauja ir veiklos. "Mes labai rimtai trokštame, - kalbėjo popiežius, - kad visi, nuo kurių šiandien priklauso visuomeniniai reikalai ir kurie už tai yra atsakingi, gerai suprastų šviesiąsias karališkas dorybes". Tai reiškia - siektų gero ir kovotų su piktu.

TRIS KARTUS "VALIO"!

Patyrus, kad JAV LB pirminkė Regina Narušienė pasiuntė laišką prezidentui Clinton, kuriame ji logiškai ir gan griežtai protestuoja prieš jo dalyvavimą Maskvoje rengiamame Antrojo paaulinio karo pabaigos minėjime, norėtusi jai suukti "Valio"!

Propagandos srityje išsitobulini, pasaulyje visada pirmavo Rusija, tai ir dabar, skelbdama "demokratizavimo" mitą, toliau apgaudinėja naivius Vakarų, kurie rusų gražbylyste tiki, kaip prieš penkis dešimtmečius tikėjo Kremliaus melu, skelbiančiu Baltijos valstybių "prašymą išlaisvinti" ir "savo noru" įstoti i Sovietų Sąjungą. Gal tai ir nėra tikras naivumas, bet tik atviro, neklastingo vakariečių charakterio išdava, pasitikint oficialiais žodžiais, sutartimis, pažadais. Amerikos vyriausybė, ypatingai prezidentas Clinton, žavis Jelcin ir stengiasi palaikyti labai gerus santykius su "demokratine" Rusija, jai įvairiais būdais talkininkauti, nutylint ir apie neteisėtą ir brutalia agresiją Čėčėnijoje. Tyla yra paprastai suprantama kaip pritarimo ženklas. O jei Rusijos užsienių reikalų ministerio Andrei Kozyrev pakartotinas ir viešas grasinimas Baltijos Respublikoms dėl jose tariamai "persekojamų tautiečių apgynimo" taptų žiauria tikrove, Rusijos tankams įsibrovus i pagaliau laisvės sulaukusias tautas, ar Amerikos pre-

zidentas jas užstos, ar tylės? Nejaugi Estijai, Latvijai ir Lietuvai gresia senos istorijos pasikartojimas? Jei Amerika tyli dėl Čėčėnijos, tai ar jis savo balsą keltų dėl Baltijos respublikų?

Jei Clinton vyks i Maskvą, jis savo buvimu pagerbs tautžudį ir agresorių Staliną, Antrojo Pasaulinio karo metu sąjungininką. Nejaugi jis dar i šiandieną nesuvokia, kad toji karo pabaiga, su triuškinus hitlerinę Vokietiją, davė pradžią naujai vergijai, Rusijos sienas praplėtus nuo Sibiro iki Baltijos jūros, nuo Maskvos iki Berlyno pavergus kadaise laisvas tautas, griaunant jų kultūrą, žudant piliečius, persekiojant visus tikinčiuosius?

Ir kongrese, ir senate girdisi nepatenkinti balsai dėl galimo prezidento vykimo i Maskvą. Kaip jis apsispręs? Nežinia, ar prezidentas gauna daug protesto laiškų ir ar kitos organizacijos i Maskvos kvietimą reaguoja panašiai, kaip Regina Narušienė, bet turime didžiutis, kad JAV LB pirminkė protestuoja mūsų vardu. Kartais tenka nugarinti tokius neigiamus pasakymus, kad ji negalinti kalbėti visų Amerikos lietuvių vardu. Pasaulio Bendruomenės įstatuose yra aiškiai nustatyta, kad jai priklauso visi lietuvių kilmės asmenys be ištikinimų ar religinių skirtumų, ir tai nėra apribojama vien asmenimis, kurie yra sąrašuose ar su-

moka solidarumo mokesčių. Įdomu, ar Regina Narušienė gaus prezidento atsakymą? Reikia tikėtis, kad jos laiškas prezidentą pasieks, nedingęs sekretorių stalčiuose. Tuo tarpu "valio" pirmi-

ninkei už jos konkretų reaguavimą i gyvenimo aktualijas ir pareiškimą, išreiškiantį lietuvių kilmės piliečių protestą!

Aurelija M. Balašaitienė

Konferencija, skirta moters teisėms

Kinijos sostinėje Pekine rugsėjo mėnesį įvyks Jungtinių Tautų Organizacijos rengiama pasaulinė konferencija, skirta moters teisėms ir visuomeniniam statusui. Šiuo metu jau baigiamas redaguoti Pekino konferencijos baigiamojo dokumento projektas. Kaip ir kitais kartais, pačios konferencijos eigoje bus tik tvirtinamas iš anksto parengtas baigiamasis dokumentas, jei prireiktų, priduriant konferencijos posėdžių metu pasiūlytas pataisas.

Dokumento juodraščių parengė speciali, Pekino konferencijai ruošti įkurta JT komisija. Ta pati dokumento rengimo tvarka buvo taikoma ir ruošiant kitas pastarojo metų JT suauktas Pasaulines konferencijas. Visai neseniai Kopenhagoje pasibaigusioje Pasaulinėje socialinės pažangos konferencijoje, tik nežymiai buvo pakeistas iš anksto parengtas baigiamojo dokumento tekstas.

Kur kas audringesnės diskusijos vyko pernai rugsėjo mėnesį Kaire suauktos žmonijos ir pažangos konferencijos metu. Tačiau ir pastarojoje konferencijoje, savaitę laiko vykusių svarsty-

bų metu, buvo pasiektas sutarimas. Pekino konferencijos metu irgi turėtų atsirasti panašių diskusijų ir nuomonių skirtumų kaip Kaire, nes moterų socialinis statusas įvairiose kultūrose labai skiriasi. Pagaliau labai platus yra ir šio laikotarpio kultūrų spektras: nuo kai kuriuose kraštuose tebevaliojančios patriarchalinės kultūrinės santvarkos iki visiško liberalizmo.

Kalbant apie JT rengiamas šias pasaulines konferencijas, skirtas įvairiems globalinėms reikšmės klausimams, reikia pridurti, jog nepaisant fakto, kad baigiamieji dokumentai pasirašomi aukščiausiu lygiu, jie neturi beveik jokios saistomosios galios.

Kaip jau sakytą, speciali, Pekino konferencijos rengimui įkurta Jungtinių Tautų komisija jau suredagavo Pasaulinės moterų teisių ir socialinio statuso konferencijos baigiamojo dokumento juodraštinį variantą. Kurie jo taškai kelia didžiausias kontroversijas? Kurie baigiamojo dokumento dėmenys bus karščiausiai diskutuojami Pekine šį rudenį? I šiuos klausimus, duodama trumpą interviu Vatikano radijui, atsakė moterų diskriminacijos pasaulyje atvejus registruojančio JT komiteto pirminkė italė Ivanka Corti.

"Karščiausi" (kabutėse) taškai liečia pačią žmogaus teisių sampratą, nes Pasaulinė žmogaus teisių konferencija, įvykusi Vienoje 1993 metais patvirtino, kad moters teisės negali skirtis ir iš esmės nesiskiria nuo visuotiniai pripažintų žmogaus teisių. Kita svarbi problema, - kalbėjo Ivanka Corti, - kuri Pekino konferencijoje matyt irgi neišvengs kontroversijų, yra vadinamoji teisė i sveikatos apsaugą. Šiuo klausimu neišvengiamai pasikartos Kairo konferencijoje vykusios diskusijos apie moters teisę nuspręsti, kiek vaikų jinai nori gimdyti. Ir Pekine turės būti iškeltas vadinamojo šeimos planavimo klausimas, kuris, kaip prisimename, Kairo konferencijoje sukėlė daug aistrų ir liko neišspręstas. **VRLS**

Pirmieji i laukus šiemet patraukė džūkai. Taip ūkininkas rankomis sėja grūdus.

Viktora Kapočiaus nuotrauka

KARUSELĖJE

Vytautė Žilinskaitė

13

- Prieaugančiai...kam?
- Kartai, kartai, pamainai. Savo sūnums ir dukroms, asmenims, kurie gyvena komunizme. Įsivaizduojate, ką tai reiškia?
- Reiškia? Komunizmas reiškia ką? - Jo galva ima susisukti, kaip ir anų piliečių. Čia ir slypi mano metodo esmė: ne pačiam susisukti, o kitą susukti.
- Reiškia?
- Gal nieko nereiškia?
- Komunizmas? - išplečiu akis.
- Juozapai šventas, aš tikrai ne apie komunizmą.. aš apie kartą...
- Naujoji karta nieko nereiškia?!
- Patikėkit, aš visai ką kita... aš...
- Negi?
- Nagi... gi... - sukasi jis dar smagiau.
Žiūriu i jį nemirksinčiomis smauglio akimis.
- Labai keista girdėti tokias kalbas... Nors ir turime žodžio laisvę, bet daugiau negu keista!
- Mū! - sumūkia auka. Ji nė nespuoda. Nors imk ir praryk.
- Dabar paklausyk... Kai neseniai išėjau iš namų, pas sūnų sugužėjo kiemo paugaliai. Grįžtu ir aikteliu: sienos primargintos. O kas ten pridergliota? "Eik i namų valdybą - peši špygą!", "Viršininkas Pempė - sau i namus tempia", "Pempė, pempė kuoduotoji, tik už kyšį remontuoti!"...
- Užteks.
- Man tegu margoja ta siena, dar įdomiau. Bet i namus užsuka kaimynai, oficialūs asmenys, kai kas iš kontrolės. Patys žinote - kiekvienas mėgsta kaišioti nosi, kur nepraso...
- Jūsų adresas?
- Užrašau. Auka skaito, kol išmoksta atmintinai.
- Šiandien galima pradėti? - pašoka.

- Man patogiau poryt.
- Gal nors ryt?
- Kad ne. Esu numaçiusi poryt.
- Tai, - šniurkšteli, - leiskite nors vakare užeit...
- Jūs - ką? Netikit? Jeigu taip, visai neleisiu remontuoti!
- Tikiu, patikėkite, tikiu... aš tik norėjau... norėjau prieš ateinant remontininkams... su trintuku.
- A... ateiokit, bala jūsų nematė... Duosiu ir trintuką, - susi-
graudinu. Juk jis toks susisukęs!
- Ačiū, - bučiuoja man ranką. - Laimė, - vėl bučiuoja, - kad yra mūsų mikrorajone tokių gerų žmonių!
Aš pakylu ir išeinu. Vos atidarau duris, i kambarį pliūpteli visas laukiančiųjų krioklys. Jis prasiškiria prieš Ugandos pasiuntinį. O man liūdna. Dabar, kai išdaviau jums savo paslaptį, turėsiu ieškoti naujo metodo. O parduotuvėse ir trintukai išnyks...

Svečiai

Jeigu, gavęs butą, įsivaizduoji, kad gavai jį sau, - skaudžiai apsirinki. Butą gavai visų pirma savo svečiams, kad jie turėtų kur dėti laisvalaikį, o kai kada ir darbo valandas.

Kai kas lygina svečius su skėriais. Šis palyginimas netikslus ir žemina skėrius. Juk skėriai atskrenda ir vėl ilgam, ilgam, net visam laikui, išskrenda; svečiai tik tam ir išeina, kad apsisukę sugrįžtų. Skėrius gali naikinti, nuodyti, deginti, - pamėgink nunuodyti arba padegti svečius! Be to, skėriai turi aiškų tikslą ir dyki nesėdi nė sekundės. O ką veikia svečiai? Sėdi ir šneka, šneka ir sėdi, atsistoja, kad vėl atsistotų, ir atsistėda, kad vėl atsistotų, ir nutyla, kad vėl šnekėtų. Visa, ką jie įstengia nuveikti - tai išmaišyti arbatoje cukrų, ir dar su tokia išraiška, lyg cukrų galėjai paduoti jau išmaišytą.

Dėl to kalti ne tik svečiai. Nemažai kalti ir mes, šeimnininkai. Užuot visomis jėgomis kovoję prieš tokį dykaduoniavimą, visaip jį skatiname ir neriamės iš kailio, kad svečiai nė piršto nepajudintų.

Tuo tarpu, pasipjaužius delnus ir pravedus svečiams aiškiamąjį organizacinį-metodinį seminara, padėtis bemat apsiverstų aukštyne kojomis, ir tu, užuot slapstėsis nuo vadinamųjų skėrių, lauktum jų priplojęs prie lango nosį.

Darbas su svečiais nėra lengvas, todėl reikia apsišarvuoti kantrybe. Neišsigask, bet neapsieisi be periodinės spaudos ir folkloro.

Labai reikšmingas pirmas seansas. Jame svečiai pradžiuginami periodikos šedevrais. Surask keletą ilgų (tiesą pasakius, trumpų ir nerastum) apybraižų apie darbštuoliais virtusius tinginius. Jausmingai ir patetiškai paskaityk svečiams pamokomą istoriją, kaip vienas nepataisomas veltėdis buvo išstremtas i kolūkį ir kaip jis ten tris dienas spardėsi, o ketvirtąją surado savo laimę prie šakių ir lig šiolei laimingai gyvena, net miegodama šakių iš rankų nepalaidžia (dvi-prasmiškas žvilgsnis i svečių rankas)...

Antro seanso metu butą patartina užrakinti. Ištraukiamos ilgai grojančios plokštelės su liaudies dainomis apie darbą. Plokštelės ir dainos turi liete lieti viena po kitos, be pertrūkių ir atokvėpių. Bet, kai suskamba daina:

Kampe tupi, kampe tupi,

Kuliam keturiese,

Kulki, broli, netingėk -

šioje vietoje plokštelė užsikerta (ibrėžti su adata), ir netingėki, netingėki, netingėki, netingėki, netingėki, netingėki, netingėki, netingėki, netingėki, netingėki... kartojaši tol, kol vienas iš svečių iššoka pro langą. Tada stumtelėk i "Vargo neturėsi".

Daugiau seansų nebereikės.

Belieka kruopščiai peržiūrėti butą, atrinkti, kas taisytina, įsigytina, lopytina, valytina, virtina, išmestina... Kad neįtartu, jog tu teroristas, vėl ištrauk plokštelę ir demokratiškai pasiteirauk svečių: - Ko pageidautumėt šiam vakarui: "Kampe tupi" ar praktiškų užsiėmimų?

- Praktiškų užsiėmimų! - vienu balsu suklyks svečiai.

- Jeigu trokštate...

Darbą reikia paskirstyti ne pagal principą "Kiekvienam pagal sugebėjimus", o pagal principą "Kiekvienam". Jeigu svečiams skirstysi darbą pagal sugebėjimus, tai iš tikrųjų turėsi išmaišyti cukrų jų puodeliuose.

Pagaliau darbas padalintas. Nuskriaustų nėra. Kiekvienas gavo savo: tai prieškarinį palatą, kurį reikia išardyti, tai sugedusį lygintuvą, tarka, virbalus, dulkių siurbli, mazgotę...Iš pradžių vadovauti užsiėmimams turėsi pati. Vienus pamokysi, kitus pagirsi, trečiam ir ausį užsuksi. Bet ilgainiui, įėjus i vėžes, vadovą galėsi išrinkti iš svečių tarpo arba, dar demokratiškiau: tegu išsirenka patys. Gali būti, kad vienas kitas svečias įsigudrins atsitempti savo sugedusį (rukelta i 4 psl.)

□ Balsuotojai Kazachstane gegužės 3 d. didžiąja dauguma pratę dabartinio Kazachstano prezidento terminą iki 2000 metų, - parodė pravesto referendumo rezultatai. Prezidento Nursultan Nazarbajev termino pratęsimas reikiama, kad prezidento rinkimai ateinančiais metais nevyktų. Daugiau nei 95% iš 8.3 milijono balsuotojų pasisakė už prezidento termino pratęsimą. Iš viso referendume dalyvavo 91% visų rinkimų teisę turinčių žmonių.

□ Turkija gegužės 4 d. pranešė, kad ji išvedė savo paskutiniuosius karus iš šiaurės Irako, praėjus šešioms savaitėms po to, kai 35,000 Turkijos karių perkirto sieną, tam kad suanikintų kurdų sukilėlių bazes. Apie 20 stovyklų, kuriose gyveno 2,800 kurdų karių buvo naudojamoms nuolatiniams Turkijos užpuldinėjimui. Turkija šiuo metu imasi karinių priemonių tam, kad sustiprintų savo sienas. Kurdų sukilėliai kovoja už savo autonomiją pietryčių Turkijoje nuo 1984 metų. Šioje kovoje jau žuvo 15,000 žmonių, tūkstančiai kurdų pabėgo į Iraką.

□ Rusija tikisi uždirbti daug valiutos, vykdydama kosmines paslaugas. Iki 2000 metų Rusija mano uždirbsianti \$1.6 milijardą, išskeldama į kosmosą 12 palydovų. Ie bus pakelti raketomis, pagamintomis bendros Rusijos-JAV įmonės Chruščiovo-Lockheed-Energija. Rusijos Kosmoso tarnyba skundžiasi, kad pajamos būtų daug didesnės, jeigu, nebūtų 12 palydovų apribojimo, kuris egzistuoja dėl JAV-Rusijos vyriausybės susitarimo.

□ Didžiosios Britanijos muitinė gegužės 3 d. pasirašė susitarimą su trimis Rytų Europos transportinėmis avialinijomis - Rusijos, Latvijos ir Bulgarijos dėl kovos prieš narkotikų eksportą. Narkotikų kelių augimas tarp Didžiosios Britanijos ir Rytų Europos, organizuoto nusikalstamumo augimas - tai labiausiai ir jaudina susitarimą pasirašiusias šalis.

Kodėl atsistatydina "Spaudos" įmonės vadovas?

Buvęs "Spaudos" įmonės generalinis direktorius A. Skaisgiris

"Spaudos" įmonės generalinis direktorius A. Skaisgiris kultūros ministro J. Nekrošiaus kabinete parašė atsistatydinimo pareiškimą. Kas privertė žengti tokį žingsnį, pasiteiravome "Spaudos" įmonės vadovo:

- Pagrindinė priežastis, dėl ko aš tai padariau, - tai besitęsiantis privatizavimo procesas, - pasakė ponas A. Skaisgiris. - Įmonės vadovu aš dirbu jau ketverių metų. Išties trejus metus buvo sprendžiamos įmonės privatizavimo problemos. Anksčiau su tuometiniu kultūros ministru D. Trinkūnu, kitais ministerijos pareigūnais buvome vienos nuomonės - įmonė turi išlikti kaip nepriklausoma nuo politinių partijų ji neturėtų būti privatizuojama daugiau negu leidžia įstatymai. Iš pradžių tai buvo 20%, vėliau atsirado pataisos, leidžiančios privatizuoti iki 30%. Turėtų išlikti nepriklausomos spaustuves statusas.

Mūsų paslaugos, palyginti su kitomis analogiškoms įmonėmis, yra pigios ir niekam iki šiol nepavyko mūsų nukonkuruoti. Privatizavome 20% iš įmonės pelno ir paprašėme leisti privatizuoti iki 30% nekeičiant įmonės statuso. Ponui D. Trinkūnui pasitraukus iš ministro pareigų, padėtis iš esmės pasikeitė. Pradėjo įmonės skaldymas. Bاندžiaus pasimatyti su premjeru A. Šleževičiumi ir papasakoti jam apie įmonės ekonominę būklę, bet nepavyko. Drįsčiau teigti, kad šiuo metu įmonės ekonominė

būklė yra tvirta. Mes spausdiname apie 60 pavadinimų įvairių pakraipų politinių partijų ir nepartinių laikraščius, apie 70 pavadinimų žurnalų. Visiems leidėjams paslaugos teikiamos pagal vienodus įkainius. Jei "Spauda" patektų į politiskai angažuotų kitų vadovų rankas, turio omeny valdančiąją LDDP, tai valdančioji partija iš to negautų dividendų. Visuomenė tai suprastų kaip spaudos priemonių užurpavimą.

Kokia šiuo metu yra įmonės ekonominė būklė? Praradome solidų klientą "Lietuvos rytą", netekome pinigų iš patalpų nuomos nes 11 "Spaudos" rūmų aukštų perdavėme redakcijoms. Mūsų prekinė produkcija nesumažėjo, kaip teigė "Diena", bet palyginti su 1994 metais netgi padidėjo 7%. Kovo mėnesį vidutinis darbuotojų atlyginimas buvo 727 litai, realizacija viršijo 1 mln. litų ir tai yra daugiau nei 1994 metų vidurkis. Visus šiuo metų mėnesius dirbome pelningai. Mūsų pelnai nedideli - 300 tūkst. litų, bet jau metai, kaip nekeliame įkainių, nors didiname darbuotojams atlyginimus. Aišku, negalėčiau teigti, kad neturime sunkumų. Pagrindinė problema - produkcijos apsauga nuo vagių. Šią problemą buvome numatę spręsti kompleksiskai, kartu su redakcijų darbuotojais.

Per mūsų įmonės kuratorių Vyriausybėje poną V. Kavaliauską pasiprašiau audiencijos pas premjerą A. Šleževičių. Be minėtų problemų, norėčiau jam pasakyti, kad nesiprašau į einausias pareigas, nes balandžio 14 dieną kultūros ministro kabinete parašiau atsistatydinimo pareiškimą, bet pareiškčiau, ką aš žinau apie kultūros ministro J. Nekrošiaus darbo stilių. Aš su juo susipažinau lapkričio mėnesį. Per mūsų pirmąjį pusantros valandos trukusį pokalbį gvildenome "Spaudos" įmonės sujungimo su prasiskolinusia "Vilties" spaustuve problemas. Išreiškiau neišsprendžiamą požiūrį, nes toks sujungimas reikštų ir "Spaudos" žlugimą.

Iškilo dar viena problema - aš visuomeniniais pagrindais dirbu Tautos Fondo Lietuvos atstovybės pirmininku. Prašiau atostogų, kad galėčiau nuvykti į New Yorką dalyvauti metiniame fondo susi-

rinkime. Deja, ministras pareiškė, kad aš negaliu išvykti, nes reikia spręsti akcininkų susirinkimo sušaukimo klausimą. Ponas J. Nekrošius man pasakė, jog mano išvykimo į JAV klausimas buvo svarstomas Vyriausybėje (tokie klausimai opiausiai "Darbininko" red. koment.) ir kad kai atsistatydinsiu, aš galėsiu laisvai išvykti. Susitikime su p. J. Nekrošiumi balandžio 5 dieną buvo pažadėta leisti mums privatizuoti 30% įstatinio kapitalo, ir kad iki balandžio 10 dienos bus pasirašytas atitinkamas laiškas. Deja, iki šios dienos tokio laiško negavau. Šiuo metu vyksta privatizavimo dokumentų rengimas, tačiau neaišku, ar iš tikrųjų bus leista privatizuoti, nors darbuotojai to nori, kadangi galėtų panaudoti savo investicinius čekius.

Ivertindamas šias aplinkybes

Talka našlaičiams

"Lietuvos našlaičių fondas" yra privati, ne pelno organizacija, įkurta 1993 metais Dalios Povilauskaitės - Seller iniciatyva. Povilauskaitė - Seller, gyvenanti Connecticut valstijoje, yra šios organizacijos direktorė. Organizacijos tikslas - palengvinti sunkias našlaičių gyvenimo sąlygas.

Prieš porą metų suskilusi Tarybų Sąjunga sukėlė katalikizmines permainas anksčiau priklausomose respublikose. Kaip bebūtų lauktas šios imperijos griuvimas reikia pripažinti, kad dėl socialinių ir ekonominių permainų labai pablogėjo žmonių gyvenimo sąlygos. Ypatingai skaudžiai yra nukriausti našlaičiai. Pakrikus komunistinei ekonominei sistemai daug Lietuvos šeimų yra priverstos atiduoti savo vaikus našlaičių namams. Dėl sunkios dabartinės ekonominės padėties našlaičių namai, ypatingai provincijose, nesugeba išlaikyti naujai atsakytų vaikų.

Nors "Lietuvos našlaičių fondas" įkurtas visai neseniai, jis jau įrodė esantis veiksminga, gyvybiškai svarbi ir rezultatus pasiekusi organizacija. Connecticut valstijos gyventojų, ypatingai gydytojų parodyta labdara ir entuziazmas leido skubiai išsiųsti reikalingų medikamentų siuntą,

ir turėdamas galvoje, kad ir anksčiau pokalbiais vyriausybiniu telefonu p. J. Nekrošius siūlė man atsistatydinti, parašiau pareiškimą. Šią savaitę privalau perduoti reikalingus technikos direktoriui S. Petručiui ir nuo balandžio 25 dienos aš jau nebe direktorius.

Neveidmainiausiu tvirtindamas, kad man tai nieko nereikia. Įmonė dirba rentabiliai, gaudama gana nemažus atlyginimus, aš čia norėčiau ir toliau dirbti. Tačiau dirbti čia yra labai sunku ir neramu, todėl kad mes patekome į privatizavimo vėpetą. Sprendžiant iš "Dienos" laikraščio publikacijų ir p. R. Tarailos pretenzijų mūsų adresu, aš manau, kad "Dienai" neužtenka ir ateity neužteks II, VIII, XII aukštų patalpų, taip pat patalpų gamybiniam korpusui. Ramu bus įmonėje tik tada, kai "Dienos" redakcija turės kontrolinį "Spaudos" įmonės akcijų paketą arba sprendžiamąjį balsą, ką spausdinti ir ko ne, o filialas Maironio gatvėje bus atribotas -

gal bus sujungtas su "Vilties" spaustuve, o gal nereikės šito, bet žurnalinė produkcija bus perduota "Vilčiai". Tik tada išvysu rimtą Spaudos rūmuose ir stambiausioje Lietuvos spaustuveje.

Aš dabar išvykstu į JAV dalyvauti Tautos fondo metiniame susirinkime. Po to apie savaitę atostogausiu, o grįžęs į namus pradėsiu ieškoti darbo, nes turiu šeimą ir kiekvienam reikalingos pajamos.

P.S. A. Skaisgirio interviu neredagavome, nes tik su tokia sąlyga pašnekovas sutiko kalbėti.

Laimius Stražnickas
perspausdinta iš "Vakarinių Naujienos"

Red. papildymas: p. A. Skaisgiris dalyvavo Tautos fondo metiniame susirinkime, kuris įvyko balandžio 29 d., o p. J. Nekrošiaus vadovaujamos grupės, turėjusios pristatyti stambų veikalą "Egzodo literatūra", kelionė gegužės mėnesį į JAV atidėta iki rudens.

ir jaunimo paramos organizacija. Nei Lietuva nei pasaulis negali būti abejingi jaunimo atečiai. Lietuvos jaunimas ir jo potencialas yra mūsų brangiausias turtas. Taigi parama "Lietuvos našlaičių fondui" yra jūsų balsas už tikėjamą jaunimo ateitimį. Padėkite mums ir jūs padėsite pasiekti Lietuvos ir viso pasaulio šviesesnę geresnę ateitį.

Lietuvos našlaičių fondas, 1064 Litchfield Turnpike, New Hartford, CT 06057, Vardas / Pavardė.

Pasirašytas garantinis raštas

(AGEP) Šiauliai, gegužės 5 d. Ketvirtadienį Lietuvos finansų ministras Reinoldijus Šarkinas pasirašė garantinį raštą Didžiosios Britanijos bankui "Midland bank" dėl paskolos Zoknių aerouosto rekonstrukcijai. Kaip sakė Šiaulių meras Alfredas Lankauskas, tai vienas paskutinių žingsnių derybose dėl aerouosto rekonstrukcijos, ir dabar šis projektas jau pradedamas įgyvendinti.

Kovo pabaigoje Šiauliai ir koncernas "Philips" pasirašė kontraktą dėl Zoknių aerouosto modernizavimo. Projektavimą "Philips" planuoja pradėti jau kitą savaitę, o konkrečius darbus - rudeni.

KARUSELĖJE

(atkelta iš 3 psl.)

lygintuvą ar seną ardytiną paltą ir ims juos knebinėti tavo bute. Tokį svečią reikia mandagiai išpėti ir priminti etiketą; jei nepadės - be ceremonijų išgrūsti akiplėša lauk, paspiriant koja. Išimties keliu svečiams leistina atsinešti savo darbo įnagių ir žaliavą kulinarijos gaminiams.

Žodžiu sakant, tavo butas panėsi į darbštų skruzdėlyną: viskas eina sklandžiai, ramiai, be šturmo mėnesio gale, be pravaikštų. Svečiai kepa, ado, skalbia, marinuoja grybus, daro tau manikiūrą, padeda vaikui ruošti pamokas, riejasi su santechnikais, kaulija tau kelialapi... Visa tai atidžiai stebi budri ir reikli jų vadovo akis.

O tu?

Tu gali žiūrėti televizorių. Pavartyti madų žurnalą. Paskanauti viešnių kepto torto. Pasigėrėti pro langą saulėlydžiu...

Pagaliau, jei tai pabos, gali užsimesti apsiaustą ir pati išeiti iš svečius.

O kai pailsėjusi ir smagi grįši namo ir rasi visus svečius išsilakčiusius - tai bus tavo ilgo ir atkaklaus triūso apvainikavimas!

Dovanos

Pirkdami dovanas artimiesiems bei pažistamiems, vargu bau pagalvojame, kad jos, tos dovanos, visų pirma turi simbolizuoti mūsų pasitikėjimą apdovanojamuoju, mūsų tvirtą tikėjimą jo taurumu, principingumu bei kitais gražiaisiais bruožais.

Tad velkame iš parduotuvių ką nutvėrė: kvėpalų buteliukus, albumus, marmurinius dramblius ir vazas, giliai nesusimąstydami, neįsigilindami - kam, kodėl, ką.

"Quo vadis? - taip ir magą šūktelėti tokiems piliečiams, su pakeitais skatantiems savą artimą. - Sustok! Pagalvok! Dar ne vėlu, dar parduotuvės neuždarytos!"

Gink Dieve, neketinu čia liaupsinti savęs ir kaišioti gatavus receptus. Bet man pavyko sukaupti tiek vertingų igūdžių dalijant dovanas, kad juos nuslėpti būtų tiesiog amoralu.

Prieš pirkdama dovaną, tiksliai išsiaiškink apdovanojamojo pro-

fesiją ir tarnybines pareigas. Viskas. Tai vienintelis kelrodys. Visa kita - apdovanojamojo amžių, polinkius, skonį, hobby - atgalia ranka išmetu už borto žuvims.

Taigi, tėra vienui viena gairė.

O dabar - konkretus atvejis.

Mano pusėtinis bičiulis Aloyzas P. švenčia savo keturiasdešimtdevynmetį. Gaunu pakvietimą: "Maloniai prašome atsilankyti į jubiliejų (suprask: be dovanos nesirodyk. - Aut.). Dalyvaus gausus svečių būrys (suprask: dovana bus apuostyta iš visų pusių. - Aut.). Nekantriai tavęs (suprask: dovanos. - Aut.) lauksiu".

Aloyzas P. - pieno kombinato inžinierius.

Pokylyje jau trina pasienius apie devyniolika dykaduonių. Prieiniu prie Aloyzo ir karštai, labai karštai paspaudžiu jam delną. Pakšteliu ir žandą. Atsegu krepšį. Į jį tuoj godžiai susminga trisdešimt aštuonių plius Aloyzo akys. Dovaną išvynioju lėtai, labai lėtai, tarsi išminuočiau fašistų paliktą miną. Pagaliau! Keturiasdešimt akių įsispitrija į kondensuoto pieno skardinę kurią didingai iškeliau ant albumų piramidės.

- Aloyzai, - pakiliai kreipiuosi, - tu... supranti?

- Su... su... - iš begalinio dėkingumo jam susitraukia liežuvi, - ...pran... pran...

-... tu, -bičiuliškai ištiesiu jam pagalbos ranką. - Mano dovana, - aiškinu, nors Aloyzas ir su-su-pran-pran, - mano dovana liudija, kad aš tikrai tikiu, - iš aukšto dėbteliu ir susirinkusius, - tikiu: tu, dirbdamas pieno kombinate, nekombinuoji! Tegu, - ištiesiu ranką ir skardinę, - tegu tai bus simbolis, kad mano akyse tavo sąžinė šviri ir skaidri kaip distiliuotas vanduo! O kas gali būti brangesnio už šį tikėjimą?! - Kadangi jį liežuvis dar po "pran... pran..." neatsirišo, vėl skubu jam padėti: - Ne, ne, nieko brangesnio už šį tikėjimą ir tuo pačiu už šią kuklią skardinę nėra!

Entuziastingai kelis kartus pliaukšteliu delnais. Pridurmu pasigirsta pora skystų pliaukštelių. Bet kai aš apstulbusi atsisuku į svečius, kyla ovacijų audra.

Tokiu principu dalydama dovanas, įteikiau žaislų fabriko konstruktoriui netikrą vaikišką laikrodėlį, daržovių parduotuvės vedėjai - apvytusį svogūną, inkubatoriaus darbuotojui - dietinį kiaušinį, vaistininkei - validolo tabletes (tuoj pat ir pravertė), o kasininkei - rublį.

Apie mano dovanų poveikį nėra reikalo daug kalbėti. Užteks

pasakyti, kad apdovanotieji paprastai iš džiaugsmo netekdavo žado ir jo neatgaudavo iki pokylio pabaigos. Per visą pokylį nedėdavo dvilinkai susirietę iš laimės ir nė sekunde neatplėsdavo nuo manęs dėkingumu žerintų akių. Ką ten: patapdavau iškilimui karaliene, dėmesio centru; visi su manimi kalbėdavo tik iš pagarbaus atstumo ir pašnibždomis. O kai įsigėsdavau išeiti, mane išnešdavo mažne ant rankų, sumeškeriodavo taksi ir net patikrindavo, ar išties gerai užsitrenkė durys!

Todėl ir patariu: pirkite dovanas gerai pagalvodami!

Fantazijos galia

Kaip sau norit, bet dažniausiai negeroves bei nesėkmes kenčiame dėl to, kad stokojame vaizduotės. Ne tiek stokojame, kiek nesugebame ja naudotis. Tiesiog apmaudu: turėti tokią Dievo dovaną ir leisti jai trūnyti! Argi taip darytume, jei fantazijos vietoj būtų dulkių siurblys arba batų šepetys? Iš tikrųjų, kur tai matyta: turėti daiktą ir juo nesinaudoti!

Sakykite, tu gyveni šalia gatvių sankryžos. Po langais nepalijamajai buksuoja mašinos - žžžž-žh!.. Tirta langų stiklai, klėra tavo nervai - žh. Tada tu sau kalbi: bet kaip tai panašu į jūros bangų šniokštimą - žžhhh! Nė kiek ne kitaip gaudžia Baltija prie Birutės kalno - žžhhh! "Išsisupus plačiai vakarų..." - žžhhh! Pats sezonas - paplūdimys it silkų statinė - žžh! Ei, pasislinkit, negi styposius stačias - žž!.. Gerbiamasis, nuimkite nuo mano mentės savo sumuštinį! - žžh!.. Ką, du rubliai už parą malkų sandėly - žž!.. Mergaitė, mes jau tris valandas laukiame kompto - žh!.. Viešpatie, viešpatie, kada pagaliau išsitarabansime iš to pajūrio - žžh! O, kokia laimė, čia ne jūros šniokštimas - čia "Mazai"(didžiuliai rusiški sunkvežimiai - red. past.)! - žžžh! Tikrai "Mazai", mano mieli "Mazai" - žžh!

Iš džiaugsmo, kad čia tikrai ne pajūris, tu puoli prie lango ir plačiai jį atlapoji. Drauge su guodžiančiu motoru ūzimu į kambarį plūsteli ir sudugusio mašinų kuro tvaikas. Surauk nosį. Be reikalo! Įkvėpk giliau! Na? Šis aromatas? Taigi taigi. Dabar pameni?.. Žmona komandruotėje, ateina ji... Aukščiausios rūšies kvėpalai "Krasnaja Moskva"... visa kita... Žmonos sugrįžimas... Jos įtariai išplėstos šnervės... Viešpatie, jei užuos!.. Ne, sudugusių dujų tvaikas užgožė... (Bus daugiau)

Putnam, CT

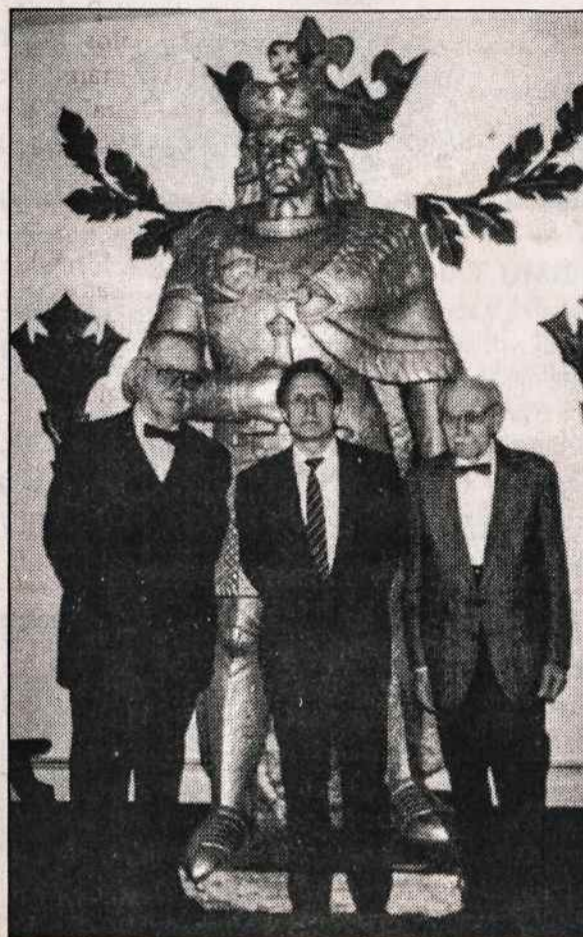
LB APYLINKĖS VEIKLA

Putnamo lietuvių telkinėlis, susidedas iš Marijos Nekalto Prasišėjimo vienuolyno seselių, Matulaičio namuose globojamų stipresnių asmenų ir prie vienuolyno bei apylinkėje gyvenančių lietuvių, sudarė Lietuvių Bendruomenę. Dar keli asmenys iš buvusios New Londono LB apylinkės, jai sunykus, yra prisijungę prie Putnamo apylinkės.

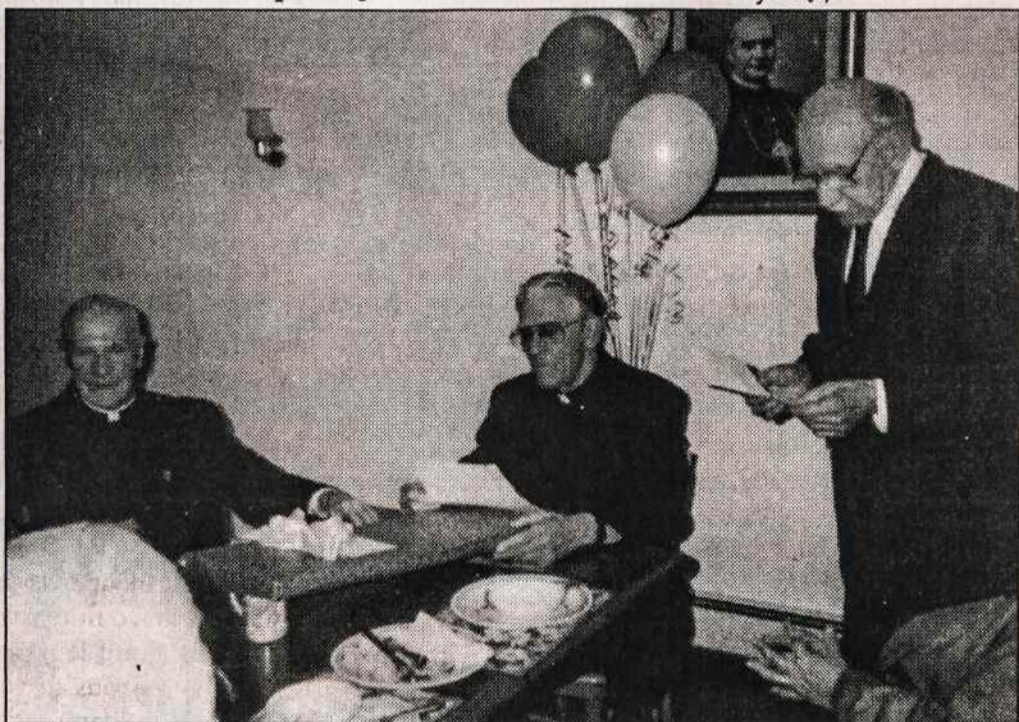
Kovo 12 d. vienuolyno patalpose vyko LB apylinkės metinis susirinkimas. Apie veiklą pranešimus padarė: pirm. J. Rygelis, sek. dr. J. Kriaučiūnas ir ižd. J. Bružas. LB apylinkė turi 88 narius. Apylinkės valdyba suruošė

Vasario 16-osios minėjimą. Ta proga pravesta rinkliava. 850 dolerių pasiūsta centrui LB darbams remti. Minėta Kovo 11-oji. Matulaičio namų lietuvių tarnautojos, pavestos LB valdybos, praėjusiais metais suruošė Motinos dieną, kurios proga suaukotas 400 dol. pasiūsta Lietuvos "Caritas" organizacijai. LB švietimo ir kultūros reikalai paremti kelių asmenų finansiniais.

Apylinkės valdyba, kurios narių dalis buvo perinkta, sudarė: Juozas Rygelis - pirm., Regina Taunienė - vicepirm., Juozas Kriaučiūnas - sek., Juozas Bružas - ižd., Stasė Škėrienė - švietimo ir

Alkos archyve, Putname, prie Vytauto Didžiojo statulos, balandžio 25 d., iš k.: ambasadorius A. Simutis, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke P. Anusas ir Alkos direktoriato pirm. J. Kriaučiūnas.

Kun. Valdemaro Cukuro 80 metų amžiaus pagerbime, viduryje, deš. prel. V. Balčiūnas, J. Kriaučiūnas įteikęs dovaną, skaito ode.

J. Kriaučiūno nuotrauka

Worcester, MA

Šaulių šventė

LŠSI Trakų rinktinė balandžio 23 d. šventė veiklos 20 metų sukaktį.

10 val. ryto Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje už mirusius rinktinės šaulius mišias koncelebravo rinktinės kapelionas kun. Rafaelis Šakalys, OFM, ir pasakė patriotinį pamokslą. Kartu koncelebravo parapijos vikaras kun. Antanas Nockūnas, MIC. Mišių skaitinius skaitė sek. g. š. Janina Miliauskienė. Aukojimo dovanas prieš altoriaus atnešė rinktinės vadas g. n. Algirdas Zenkus ir Martyno Jankaus kuopos vadė g. n. Stasė Gofensienė, vainiką - šaulės Jadvyga Spirauskienė ir Pranutė Milerienė. Pamaldose dalyvavo LŠSI garbės vadas dr. Vaidievtis Mantautas, LŠSI vadas Mykolas Abarius, visos rinktinės kuopos su vėliavomis ir svečiai. Giedojo parapijos cho-

ras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Po mišių šauliai su vėliavomis ir pamaldų dalyviai išsirikavo šventoriuje prie Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę paminklo. Vyko trumpas žuvusių pagerbimo iškilmės. Žodį tarė rinktinės vadas g. n. Algirdas Zenkus. Vainiką prie paminklo padėjo LŠSI garbės vadas dr. Vaidievtis Mantautas ir LŠSI vadas Mykolas Abarius. Rinktinės kapelionas kun. Rafaelis Šakalys, OFM, sukalbėjo malda.

1 val. popiet šventės tąsa vyko Maironio Parko didžioje salėje. Vadovavo rinktinės vadas. Invokaciją sukalbėjo kapelionas kun. Rafaelis Šakalys, OFM. Lietuvos Šaulių Sąjungos vado Rimvydo Mintauto atsiūstą sveikinimą perskaitė programos vedėjas.

Žodžiu sveikino LŠSI garbės vadas dr. Vaidievtis Mantautas, LŠSI vadas Mykolas Abarius, Worcesterio lietuvių organizaci-

balandžio 11 d. vienuolyne suruošti iškilmingi pietūs, kuriuose dalyvavo vienuolyno seselės ir būrelis vietos lietuvių. Jubiliatą sveikino seselių vyresnioji seselė Ignė, įteikdama dovanėlę, taip pat dėkodama už religinį seselių vadovavimą bei prašydama tą vadovavimą tęsti. Sveikino jį ir rašytoja Danutė Augienė jos sukurtais posmais bei seselė Stasė trumpu žodžiu.

"Alkos" direktoriato ir Lietuvių Katalikų Mokslų Akademijos Finansinės valdybos Amerikoje vardu, kuriuose jubilias yra dvasios vadovas, sveikino J. Kriaučiūnas savo sukurta ode ir įteikė simbolinę dovaną - lazda.

Pagerbime ir sveikinimuose neminėta jubilato nueito gyvenimo kelio ir jo darbų, jų daugumą galima rasti skaitant Lietuvių Enciklopediją.

Bostono vyrų koncertas

Bostono lietuvių vyrų sekstetas, vadovaujamas muzikės Dainios Matulionytės, kurio nariai yra: Bronius Banaitis, Helmutas ir Norbertas Lingertaičiai, Ričardas Listenis ir Gintas Simonaitis atvyko balandžio 22 d. popietėje į Matulaičio namus Putname ir atliko koncertą.

Koncertui vadovavo muz. Matulionytė prie pianino. Programa buvo suskirstyta į tris dalis: tautinių patriotinių dainų, erotinių, gyvenimiškų bei humoristinių dainų, ir buitinių dainų. Suskirstymas buvo bereikalingas, nes visose dalyse buvo įmaišyta visokio pobūdžio dainų. Dainavimas estradinis, dainininkai susidainavę ir scenoje jautėsi laisvai. Matulaičio namų talkininkė muzikė Aldona Prapuolenytė, Matulaičio namų gyventojų vardu įteikė seksteto vadovei Matulionytei puokštę rožių.

Koncerto klausėsi Matulaičio namų globotiniai, būrelis vienuolyno seselių ir būrelis vietos lietuvių. Koncertas praskaidrino visų nuotaiką.

Lietuvos Respublikos pareigūnai Putname

Putname "Alkos" - Amerikos Lietuvių Kultūros Archyve saugomi Lietuvos konsulato New Yorke archyvai, kuriuos metų metais talpino "Alkoje" konsulas Anicetas Simutis. Jam tapus ambasadoriumi prie Jungtinių Tautų organizacijos, naujasis konsulas Linas Kučinskas archyvais nesidomėjo, bet po jo paskirtieji naujieji: generalinis konsulas dr. Petras Anusas ir

Bostono vyrų sekstetas po koncerto Matulaičio namuose, Putname, bal. 23d. Iš k.: vadovė muz. Daiva Matulionytė, Norbertas ir Helmutas Lingertaičiai, Ričardas Listenis, Bronius Banaitis ir Gintas Simonaitis. J. Kriaučiūno nuotrauka

LB Putnamo apylinkės valdyba 1955 m. Iš k. sėdi: J. Kriaučiūnas - sek., J. Rygelis - pirm., R. Taunienė - pirm. pav., stovi: J. Bružas - ižd., S. Škėrienė - švietimo - kultūros v., E. Kondratienė - kontr. kom., B. Kondratas - ryšių n., ir M. Noreikienė - parengimams. J. Kriaučiūno nuotrauka

konsulas Darius Gaidys panorą pamatyti konsulato archyvus ir sutikti "Alką" tvarkančius asmenis.

Balandžio 24 d. abu konsulai, vadovaujami ambasadoriaus atvyko į Putnamą ir susitiko su "Alkos" tvarkytojais: direktoriato pirm. dr. Juozu Kriaučiūnu ir kun. Rapolu Krasausku bei dabartine "Alkos" talkininke Rasa Jančauskiene, viešnia iš Lietuvos ir pasiliekančia kai kuriam laikui Putname. Jie džiaugėsi archyvų apsauga bei "Alkoje" sukauptomis lietuviškos kultūros pasireiškimų ir istorinės medžiagos rinkiniais. Ambasadorius Simutis perdavė naujesiems konsulams archyvų raktus.

Ambasadorius ir konsulai atvykimo dienos vakare turėjo pasikalbėjimą su būriu putnamiečių, sukviestų dr. Kriaučiūno, jam ir pasikalbėjimą moderuojant.

Su anksčiau minėtais svečiais atvyko ir konsulo Anuso žmona Lijlija, atsiveždama vaikaitį Mažvydą. Visiems parodyta Mindaugo pilis, kapinėse palaidotų kapai: ambasadoriaus Stasio Lozoraičio (jaunesniojo), p. Tūbelienės, Ambrazevičiaus, Karečkos, kun. Ylos ir kai kurių kitų. Parodyti ir Matulaičio namai, juose lankyta senokai mirusio konsulo Budrio žmona Regina.

J. Kr.

St. Petersburg, FL

Festivalio pabaigtuvių proga Lietuvių klubo vadovybė balandžio 1 d. surengė gražią vakariene visiems festivalio dalyviams. O jų buvo net 106. Dar apie tiek prisidėjo ir svečių. Festivalio ruoša pareikalauja daug darbo, todėl ir rengiamos tokios baigtuvės.

Vakarienei pirmininkavo Albinas Karnius. Po vakarienos Angelė Karnienė trumpai papasakojo festivalio ruošos darbą ir visiems padėjo. Dar kalbėjo atskirų paviljonų rengėjai. Mečys Šilkaitis paskaitė humoristinį rašinį. Pabaigai dainavo Algimanto Barniško trijo.

Klemas Jurgėla mirė kovo 31 d, 71 metų amžiaus. Su pertraukomis buvo devynerius metus Lietuvių klubo pirmininku, o paskutiniu metu St. Petersburgo LB apylinkės pirmininku. Velionis gimė rytų Lietuvoje. Mokėsi lenkų okupuotame Vilniuje. Po karo Vokietijoje dirbo amerikiečių darbo kuopose.

Į Ameriką atvyko 1953 m. Gyvendamas Chicagoje, įsijungė į Dainavos ansamblį. 1969 persikėlė į Floridą. Dalyvavo lietuviškoje veikloje. Atsisveikinant pasakyta daug kalbų.

Po mišių Šv. Vardo bažnyčioje palaidotas Memorial Park kapinėse St. Petersburg.

Jonas Purlutis staiga mirė balandžio 4 d. Buvo gimęs 1907 m. Rokiškio apskrityje. Anksti tėvams mirus, Jonas padėjo seserims, pagelbėjo tvarkyti ūkį. Vėliau išsikėlė į Kauną. Sovietams grįžtant, pasitraukė į Vokietiją, 1949 atvyko į Kanadą. Čia jis vedė Elena Abramavičiūtę, 1958 persikėlė į Ameriką. Išėjęs pensijon, apsigyveno Floridoje.

Buvo darbštus ir pareiingas klubo narys, choro dainininkas, visiems padėdavo, o daugiausia Lietuvių klubui. Šerminėje atsiveikimą balandžio 6 pravedė Albinas Karnius. Pasakyta gražių atsisveikinimo kalbų. Balandžio 7 d. po mišių palaidotas Memorial parko kapinėse.

Šv. Kazimiero misijos susirinkimas įvyko sausio 24 d. Lietuvių klube. Padaryti veiklos pranešimai. Visi komiteto nariai sutiko pasilikti savo pareigose. Po susirinkimo visi buvo pavaišinti kava ir pyragais.

Katalikių Moterų 76 kuopos velykinis susirinkimas įvyko balandžio 4 d. Pakalbėta dabarties reikalais. Numatyta motinos dienos minėjimą surengti gegužės 14 d. klubo mažojoje salėje.

Amerikos Lietuvių Tarybos St. Petersburgo skyrius skundžiasi, kad sumažėjo aukos. Lėšų trūkumas ir sukelia problemų. Paskaitą "Politinės partijos Lietuvoje" skaitė dr. Kazys Šidlauskas. L. Ž.

-- LB Hartfordo, CT, apylinkės pirmininkė Laima Karosienė praneša, kad Motinos Dienos minėjimas bus gegužės 14 dieną, o Joninių laužo nebus. Už Balandžio 28 d. paskelbtą netikslią informaciją "Darbininko" redakcija atsiprašo.

-- Julius Šukio, Amerikos lietuvių dailininko, kūrinių paroda Vilniuje, Nacionalinėje galerijoje, atidaryta balandžio 13 d. ir veiks iki gegužės 14 d. Rodoma 60 akvarelių, nutapytų 1965 - 1994 metais. Dailininkas yra dalyvavęs grupinėse parodose, nuo 1974 m. surengė Clevelande keturias asmenines parodas, bet Lietuvoje su tokia kolekcija pasirodė pirmą kartą.

-- Ontario prov. (Kanadoje) lietuvių katalikų parapijose šių metų gavėnios metu rekolekcijoms vadovavo mons. J. Juodelis, Panevėžio vyskupijos skaiteris bei Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas. Pasakęs apie 40 pamokslų, balandžio 12 d. grįžo Panevėžin.

-- Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" 40-ies metų sukaktuvinis koncertas įvyks gegužės 27 d., šeštadienį, Anapilio salėje, Mississauga, Ont. Programą atliks visos "Gintaro" šokėjų grupės, kaimo kapela ir dainininkai.

-- "Pagalba Lietuvai" konferencija, ruošiama JAV LB Socialinių reikalų tarybos, vyks gegužės 13 - 14 dienomis Šv. Kazimiero vienuolyno patalpose Chicagoje. Konferencijos uždaryma gegužės 14 d. paskaitą "Ateities perspektyvos" skaitys dr. Leonas Sidrys ir Jūratė Budrienė.

-- Stasys Baras, Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas, bus pagerbtas gegužės 7 d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL, Illinois lietuvių respublikonų lygos ruošiamuose iškilminguose atžymėjimų pietuose. Jam bus įteiktas "Pasižymėjusio lietuvių" - "Man of the Year" žymuo.

-- Vytauto Antano Dambrovos knygelės "Siete Palabras" (Septyni žodžiai nuo Kryžiaus) šių metų gavėnios proga išleista trečia laida Caracas, Venecueloje.

-- Per Suomijos televiziją, Helsinkyje, balandžio 7 d. parodytas dokumentinis filmas "Lietuva - laisvė ir Landsbergis". Filmas žvelgia į Vytauto ir Algirdo Landsbergių gyvenimo kelius abiejose Atlanto pusėse.

-- "Humaniškumo žyme-niu" gegužės 7 d. bus pagerbta "Lietuvos Vaikų viltis" organizacija Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL, vyksiančiame Illinois lietuvių respublikonų lygos 20-me metiniame pagerbimų pobūvyje.

-- Dr. Vytautas Narutis ir Jurgis Lendraitis vadovaus "Labdros organizacijos modelis" simpoziumui, "Pagalba Lietuvai" konferencijoje, kurią gegužės 13 - 14 dienomis Šv. Kazimiero vienuolyno patalpose Chicagoje rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

-- Montrealio Aušros Vartų lietuvių parapijos choras gegužės 14 d. rengia koncertą paminėti savo veiklos 45 metų sukaktį. Choras šalia daugybės koncertų, yra įrašęs keletą kasečių. Ypač sėkmingai choras pasirodė su atlikta kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva". Su šiuo kūriniu koncertuota ir Lietuvoje.

Ar žinote, kad

Iki 20 a. daugelis šaltųjų kraštų žmonių šildėsi prie židinių, krosnių. Galvojome, kad centralinį šildymą galime priskirti prie modernių 20 a. išradimų. Tikrai romėnai jau prieš 2000 metų turėjo centralinio šildymo sistemą. Romėnai buvo geri statybininkai. Pas juos buvo gerai sutvarkyta vandens sistema ir turtingieji turėjo po grindims išvedžiotą šildymą.

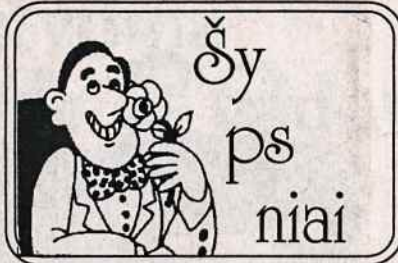
Popieriniai pinigai buvo išrasti Kinijoje. Jie buvo paleisti į apyvartą 800 m. pr. Kristų.

Pirmi metaliniai pinigai buvo padaryti maždaug 800 metų prieš Kristų. Pinigų įvedimas palengvino mainų prekybą.

Pirmieji pradėjo šilką gaminti kiniečiai dar priešistoriniais laikais, bent 5000 m. Jų šilko gamybos metodai ilgai buvo laikomi gilioje paslapyje. Maždaug apie 552 m. Persų vienuoliai iš Kinijos slapta išvežė šilko gamybos procesą. Jie šilkverpius paslėpė šventose bambuko lazdose. Taip pat jie pasiėmė mulberry medžių šilkmedžio sėklas, kurių lapais minta šilkverpių kirmėlės.

Ainų tautos žmonės gyvena atskirose salose, Šiaurės Vakarų okeano salnuosė. Daugelis jų gyvena Japonijos Hokkaido saloje, kiti - Sachalino ir Kurilų salose. Savo išvaizda neturi jokio panašumo į japonus, o daugiau panašūs į europiečius.

"Saltinis", 1995 m. Nr. 1 (1429) psl. 46

Laisvė

- Ar direktorius laisvas?
- Taip! Vakar atleistas.

Naktinis sargas

- Tamsta nori būti naktiniu sargu? - nustebeš klausia direktorius.

- Taip! - tvirtai atsakė senutė.
- Viskas būtų gerai, tik tai tamsa tam darbui esi per sena...
- Naktį niekas to nepastebės.

Priežastis operacijai

- Daugiau aš niekad negulsiu į lignonę, - aiškina Petraitis bičiuliui. - Kai aš patekau į ją pirmą kartą, vienas gydytojas pasakė, kad man apendicitas, o kitas tvirtino, kad akmenys šlapimo pūslėje.

- Na, ir kuo visa tai baigėsi?
- Jie išmetė į orą kapeiką, sužaidė "herbas ar skaičius" ir išpjovė man angina.

Kūryba

Kalbasi dvi draugės:
- Tu neįsivaizduoji, kaip įdomu būti dailininko žmona. Jis piešia, aš verdu pietus. Po to abu spėliojame, kas mums išėjo...

Operacijos būtinumas

Gydytojas sako pacientui:
- Jus būtina operuoti.
- Ar jūs neklystate?

- Mokslas niekada neklysta!
- Daktare, aš klausiu, ar jūs neklystate?

Pas dantistą

- Kodėl toks didelis mokestis? - nustebo pacientas, pažvelgęs į sąskaitą. - Tai triskart brangiau nei paprastai.

- Taip, - patvirtino dantistas. - Užtat, kai traukiau dantį, jūs šaukėte kaip kariamasis ir atbaidėte du mano klientus.

Vyrų chore

- Aš jau du mėnesius lankau vyrų choro repeticijas.
- Na, ir kaip?
- Nuostabiai leidžiame laiką. Išlenkiame po keletą taurelių, paplepame su bičiuliais. O kai ateina žmonos ieškoti mūsų, mes pašokame su jomis.
- O kada dainuojate?
- Grįždami namo.

Ligonių dialogas

- Ar jus jau operavo? - klausia gretimos lovos ligonis.
- Taip.
- Na ir kaip?
- 300 litų.
- Aš turiu omenyje, kas jums buvo?
- Tik 250 litų.
- Jūs vėl nesupratote. Aš klausiu, kuo skundžiatės?
- Mokestis per didelis.

Po koncerto

- Kur buvai vakar?
- Koncerte.
- Patiko?
- Labai. Ypač kai dviese dainavo solo.
- Bet juk dviese negalėjo dainuoti solo.
- Galėjo! Vyriškis visai neturėjo balso.

Teisme

- Ponia Šimaitienė, jūs kaltinama tuo, kad, kaimynui pasakius aštresnį žodį, paleidote į jį kopūsto galvą ir sudaužėte akinius. Ar galite pasiteisinti?
- Galiu. Jis be akinių visai nemato: aš į jį ne kopūsta, o supuvusį griežtį paleidau...

WHERE YOU BANK MAY SAVE YOU MONEY!

REGULAR SAVINGS ACCOUNTS	NO MONTHLY FEE - \$10 minimum balance is required to open account. *
NOW ACCOUNTS	Minimum balance required to open account \$100.* NO MONTHLY SERVICE CHARGE for \$750 minimum balance. Under \$750 balance - \$3.00 per month - .25¢ per check. NO MONTHLY SERVICE CHARGE AND NO CHARGE FOR BASIC CHECKS FOR DIRECT DEPOSIT CUSTOMERS AND 18/65 CUSTOMERS.
ATM ACCOUNTS	\$200 minimum daily balance required. Monthly fee of \$1 per month per card. NO CHARGE for inquiries, deposits and withdrawals regardless of where transaction is made.
IRA/KEOGH PLANS	NO ANNUAL MAINTENANCE FEE NO TRANSFER FEE NO DISTRIBUTION FEE
INFOPHONE 269-5959	NO CHARGE - INFOPHONE allows direct access to your account information through any touch tone phone including balance inquiries, savings and mortgage rates, banking hours and ATM locations.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
268-2500

NEEDHAM
355 Chestnut St.
449-0210

WEST ROXBURY
1833 Centre St.
323-8000

WEYMOUTH
544 Main Street
337-1050

Visus metus geriausias draugas - "Darbininkas"- lankys jus kas savaitę!
Prenumerata vieniems metams tik \$30!

MODERN, TOTAL HIP AND KNEE JOINT REPLACEMENTS ARE NOW BEING PERFORMED IN THE BALTIC STATES IN CENTERS THAT ARE OFFERING SERVICES OF SURGEONS THAT HAVE BEEN TRAINED IN THE U.S.

RIGA-AMERICAN, LTD. OF WATERBURY, CONNECTICUT, IS IN A POSITION TO GUARANTEE THE DELIVERY OF TOTAL HIP AND KNEE SURGERY IN LATVIA, ESTONIA AND LITHUANIA.

PAYMENT FOR THE SURGERY CAN BE MADE EITHER IN THE U.S. OR IN THE INDIVIDUAL REPUBLIC.

ADDITIONAL INFORMATION IS AVAILABLE (IN ENGLISH) BY CALLING 203 - 757 - 5052 OR BY MAIL TO 1201 WEST MAIN STREET, WATERBURY, CT 06708 U.S.A.

PAPIGINTOS KAINOS Į VILNIŲ ŠĮ PAVASARĮ ir VASARĄ

	Gegužė	Birž.-rugpj.
Iš New York arba iš Bostono nuo	\$742.00	\$886.00
Chicago arba Florida	\$798.00	\$942.00
Los Angeles, San Francisco, Seattle	\$918.00	\$1,062.00

Pensininkams - papigintos kainos dažniais atvejais. Kainose neįskaityti mokesčiai.

Mes siūlome papigintus skrydžius į Vakarų Europą, Australiją, Pietų Ameriką, taip pat keliones laivu ir skrydžius į Karibų salas.

AIREX TRAVEL AGENCY
382 Broad Ave
Leonia, NJ 07605
(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS (HOPE) LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

- Siuntinių Agentūra VILTIS pristato siuntinius žmonėms asmeniškai į namus per vieną mėnesį.
- Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
- Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- VILTIS ir toliau tešia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų. Gavome naujus sarašus su virš 3.000 šeimų.

Siuntinius priimame nuo antradienio iki šeštadienio VILTIES įstaigoje: 368 West Broadway, Lietuvių Klubo I aukšte.

Gegužės mėnesį siuntinius priimsime:

LOWELL, MA	gegužės 12 d.	12 - 1 val. p.p.
LAWRENCE, MA	gegužės 12 d.	2 - 3 val. p.p.
NASHUA, NH	gegužės 12 d.	4 - 5 val. p.p.
BRIGHTON, MA	gegužės 12 d.	4 - 5.30 val. p.p.
WORCESTER, MA	gegužės 13 d.	11 - 3 val. p.p.
WATERBURY, CT	gegužės 13 d.	9.30 - 11 val. ryto
HARTFORD, CT	gegužės 13 d.	1 - 3 val. p.p.
KENNEBUNKPORT, ME	gegužės 16 d.	10 - 12 val. ryto
PUTNAM, CT	gegužės 17 d.	1 - 2.30 val. p.p.
PROVIDENCE, RI	gegužės 17 d.	4 - 6 val. p.p.
BROOKLYN, NY	gegužės 20 d.	12 - 4 val. p.p.
NORWOOD, MA	gegužės 23 d.	6 - 7 val. p.p.

Apie siuntinių priėmimą Bridgeport, CT, Pensilvanijoje ir kitose vietovėse prašome teirautis tel. (617) 269-4455.

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 West Broadway
S.. Boston, MA 02127
(617) 269 - 4455

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Del užsakymų skambinti Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas **nuo DURŲ iki DURŲ**

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites, o oro paštu - per 14-a darbo dienų į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

MAY PICK-UP SCHEDULE

05/11 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
05/13 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM
05/16 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
05/18 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
	BALTIMORE, MD	4-5 PM
05/19 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
05/23 TUES	PUTNAM, CT	11-12noon
05/25 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
05/27 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM
05/30 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$630 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$675 r.t.
One way to Vilnius \$370

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center
135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650
(800) 654-2432 (201) 592-8780

Leonardo Šimučio, ilgamečio ALTo pirmininko, prisiminimui

(Kalba Amerikos Lietuvių Tarybos "Lietuvos Aidių" radijo valandėlėje, Chicagoje, balandžio 28 d.)

Vienas žymiausių Amerikos lietuvių gyvenime veikėjų buvo daugeliui mums pažįstamas Leonardas Šimutis. Jo veikla mums, kurie čia gyvename jau daug dešimtmečių ir kurie atvykome tik po Antrojo pasaulinio karo, yra nepaprastai svarbi.

Atvykęs Amerikon 1913 m. ruošėsi kolegijoje ir universitetuose savo ateities gyvenimui, studijuodamas teisę, anglų kalbą, literatūrą, žurnalistiką ir sociologiją. Bet po metų jau pradėjo organizuoti čia gyvenanti jaunimą į draugijas, būrelius, steigė Vyčių kuopas, chorus, režisavo vaidinimus. Būdamas katalikiško įsitikinimo bei principų žmogus, ypač kreipė dėmesį, kad jaunimas būtų auklėjamas tais doros pagrindais, kurie labiausiai galėjo pasitarnauti lietuvių tautos gerovei.

Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, jis čia tuoj surinko ir Tautos Fondą daugiau nei 350,000 dolerių, 1919 metais sakdamas prakalbas įvairiose lietuvių gyvenamose vietose.

1926 metais grįžo į Lietuvą ir buvo išrinktas į Lietuvos Seimą, tačiau po metų iš tu pareigų pasitraukė ir grįžo į Ameriką.

1940 metais Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, Šimutis, turėdamas katalikiškosios srovės lietuvių pritarimą, tą pačią dieną sukvietė Chicago lietuvių veikėjų pasitarimą ir ėmėsi organizuoti bendrą už laisvą Lietuvą kovojančių organizacijų lietuvių tarybą, ir tu pačių metų rugpjūčio 10 dieną sudarė Pittsburghe su tautine srove - sandanečiais Lietuvai gelbėti tarybą, kuri vėliau susitarė ir su socialistais

ir tapo jau Amerikos Lietuvių Taryba, dabar populiariai ALTo vadinama. Tais pačiais metais jis buvo išrinktas tos tarybos pirmininku. Tuo ir pradėjo didžiai prasmingą ir svarbią Lietuvai politinę veiklą, kuri dar nustojo tos prasmės ir šiandien tęsiama jau kitų žmonių.

Jis vadovavo penkioms ALTo delegacijoms pas Amerikos prezidentus ir Valstybės sekretorius, o su Senato ir Atstovų rūmų nariais turėjo nuolatinę ryšį, daugelį jų asmeniškai pažindamas, o su jų vadais net dažnai susitikdamas privataus pobūdžio pasitarimuose, tuo metu tai buvo labai svarbu. Šimučio tebuvo vienas tikslas - laisva Lietuva. O tai jam sekėsi... laimėjo nuo pat pirmosios protesto prieš rusų okupaciją telegramos tuometiniam Valstybės sekretoriui Cordell Hull iki pat išgauto Amerikos nuolatinio nepripažinimo, kad Lietuvą priklausytų sovietams.

L. Šimutis nuo pat pirmųjų pasitarimų buvo už visų lietuvių jungimą, kad visų pakraipų ir įsitikinimų veikėjai kartu veiktų Lietuvos išlaisvinimui. Pradžioje ta jo mintis buvo priimta su abejonėmis, tačiau vėliau visi išijungė į bendrą sąjūdį už Lietuvos laisvę. Ir tas Amerikos lietuvių sąjūdis, ALTo vadovaujamas, jau 1940 metų liepos 23 dieną išgavo Amerikos viešą paskelbimą, kad nepripažįsta Sovietų Rusijos smurto ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos. Tai davė stiprų akstiną vesti toliau Lietuvos laisvės kovą iki Raudonoji Armija bus priversta pasitraukti. Ir vėl tu pačių metų spalio 15 dieną prezidentas Roosevelt priėmė pirmąją lietuvių delegaciją, Šimučio vadovaujamą, ir pareiškė, jog Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai pertraukta. Tačiau, kai Amerika tapo Rusijos

talkininke, Pabaltijo laisvės reikalai pasikeitė iš pagrindų ir okupacija tęsėsi 50 metų.

Amerikos Lietuvių Taryba Šimučio rūpesčiu nuo pat 1941 metų organizavo Vasario 16-osios minėjimus po visą Ameriką, kur tik gyveno bent keli lietuviai. Rusija nuolat darė žygius diplomatiniais kanalais, kad Pabaltijo valstybės būtų pripažintos jai, bet ALToi reikėjo kiekvienam naujam prezidentui daryti demaršus, kad to neįvyktų. Tuo metu buvo pradėti ryšiai su Senato bei Atstovų rūmų nariais.

1943 m. buvo sukvietas pirmasis Amerikos lietuvių kongresas ir jame buvo nutarta įsteigti šalpos fondą lietuviams tremtiniams ir jį suorganizuoti pavesta ALTo vykdomajam komitetui ir Šimučiui sudaryti to fondo pagrindus kartu su advokatu Oliu.

Vėliau ALTo rūpesčiu buvo įsteigtas Informacijos centras, labai daug pasitarnavęs Lietuvai žinių teikimu iš už Geležinės uždangos. Amerikos Kongrese pradėta kasmet minėti Lietuvos nepriklausomybės šventę, dar vėliau, po kelerių metų intensyvios veiklos, ALTo laimėjo tai, kad mūsų tėvai ir mes patys galėjome atvykti į Ameriką. ALTo pastangomis buvo prarastas specialus įstatymas, pavadintas Išvietintųjų Asmenų Aktu, Nr. 774, leidžiant mums atvykti į šį kraštą iš įvairių stovyklų Europoje. ALTo taip pat išrūpino radijo transliacijas per "Amerikos balsą" ir Pabaltijo pavergtus kraštus.

1951 metais ALTo suvažiavime New Yorke buvo patvirtintas - prelado Krupavičiaus idėja - Lie-

Leonardas Šimutis

tuvių Bendruomenės organizavimas, sutarus, jog Bendruomenė rūpinsis lietuvių kultūros ugdymu, lietuvių išlaikymu ir apskritai lietuvių švietimo reikalais, Amerikos Lietuvių Tarybai paliekant politinį Lietuvos laisvės darbą šiame krašte, o šalpos sričiai senesniai įsteigtas BALFas.

Svarbus buvo įvykis, kai ALTo pastangomis buvo sudarytas Amerikos Kongrese komitetas iširti rusų okupacijai Pabaltijo kraštuose, kuriam pirmininkavo kongresmenas Charles Kerstan.

1961 m. buvo suorganizuotas Bendras Pabaltiečių komitetas - JBANC, kuris ir toliau efektingai veikia ir yra Washingtone išlaikoma įstaiga kartu su latviais ir estais. Tada to komiteto pirmininku buvo išrinktas Leonardas Šimutis, kuris ir čia sugebėjo apjungti trijų tautų atstovus.

Bet po 25-erių metų pirmininkavimo Šimutis nebesutiko būti ALTo pirmininku, tačiau iš

tos laisvės kovos už Lietuvą nepasitraukė iki mirties 1975 metų balandžio 17 dienos...

Ne visi šio Žemaitijos sūnaus Leonardo Šimučio atlikti darbai čia suminėti, tik svarbieji, kurie susieti su jo politine veikla ALTo organizacijoje. Bet Šimutį "pagarbino" ir Maskvoje išleistas vadovėlis KGB būsimiesiems agentams, kaip sužinojome iš dabar archyvuose rastos medžiagos.

Tautos Fondo narių susirinkimui pasibaigus

Tautos Fondo metinis ir visuotinis narių 21-asis susirinkimas įvyko balandžio 29 d. Kultūros Židinio patalpose, Brooklyn, NY. Už gyvų ir mirusių Tautos Fondo narių bei rėmėjų 9 val. ryto lietuvių pranciškonų koplyčioje mišias aukojo kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM.

Truputį po 10 val. ryto Kultūros Židinio kavinėje pradėtas susirinkimas Tautos Fondo tarybos pirmininko Juozo Giedraitis žodžiu. Pačioje pradžioje nebuvo pagal įstatymus reikalingo narių skaičiaus. Tad kai kurie programos momentai atidėti vienai valandai.

Prezidiumą sudarė J. Giedraitis, J. Valaitis, J. Nasvytis, A. Vakselis (jė susirinkimui pasikeisdami ir pirmininkavo). Sekretorių pareigoms pakviestas V. Penikienė ir M. Žukauskienė. Paskelbtos mandatų ir balsų skaičiavimo, nominacijų bei nutarimų komisijos.

Pirmininkaująs J. Giedraitis pakvietė vysk. Paulių A. Baltakį, OFM, pasveikinti dalyvius. Po mirusiųjų pagerbimo invokaciją sukalbėjo kun. K. Bučmys. Žodžiu susirinkimo dalyvius sveikino Ambasadorius A. Šimutis, Lietuvos gen. konsulas New Yorke dr. P. Anusas, JAV LB Krašto valdybos pirm. dr. R. Narušienė, Lietuvos Seimo narys Ignacijus Uždavinys. M. Žukauskienė pranešė apie sveikinimus raštu.

Kadangi vis dar nebuvo reikalingo narių skaičiaus, į šią vietą atkeltas seminaras Lietuvos klausimais. Diskusijoms vadovavo Rasa Razgaitienė. Pagrindiniai

Amerikos Lietuvių Tarybą ir jos pirmininką aptardamas kaip "vieną reakingiausių emigracinių organizacijų, isikūrusi iškart po tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje, 1940 metais, kai reacingi emigrantai Amerikoje ėmėsi vienyti (Šimutis) jėgas Lietuvos 'išlaisvinimui' iš tarybinės okupacijos."

Ir šiandien Šimučio palikimas per Amerikos Lietuvių Tarybą kalba Bendrojo Pabaltiečių komiteto raštu prezidentui Clintonui, prieš jam vykstant į "pergalės" šventę Maskvoje, jog Pabaltijui karas baigėsi tik 1994 metų rugpjūčio 31 d., kai buvo išvesta okupacinė kariuomenė, kad rusai tebevykdė genocidą Čečenijoje ir, kad vis grasinama panaudoti jėgą apginti rusams, gyvenantiems "artimame užsienyje", nors tie patys rusai nenori gyventi Pabaltijo kraštuose, priimdami jų pilietybes.

Baigiant šią apžvalgą, tenka dar priminti, jog šis taurusis Amerikos lietuvis, žinodamas, kad spauda yra didžiai reikšminga bet kokioje veikloje, savo didelę gyvenimo dalį taip pat atidavė "Draugui", būdamas šio dienraščio redaktoriumi.

Šimučiui visada užteko laiko.
Vyt. Radžius

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiuntę metinę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiu stiprinti ir atsiųginę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 40 dol.: A. Rudis, Monroe, IL; Kun. J. J. Svirskas, Haverhill, MA; V. Ruginis, London Terrace Station, NY.

Po 35 dol.: J. ir Ad. Damašiai, Lockport, IL.
Po 30 dol.: P. Šlapelis, Anaheim, CA; S. Leveckis, Ormond Beach, FL; Kun. Zenonas Smilga, Fishers Island, NY.

Po 20 dol.: Kun. Joseph Matutis, Hartford, CT; A. Tomas, Newbury Park, CA; Stasė Levanas, Waterbury, CT; P. Vilinskas, Windsor, CT; Alb. Gesius, Largo, FL; Marija M. Bajorunas, Pompano Beach, FL; Dr. Leon Ragas, Bloomingdale, IL; Vanda Jautokas, Chicago, IL; Maria Levenson, Slidell, LA; J. Kackelis, Northampton, MA; Liucija Klučinikas, Manalapan, NJ; Danutė Surdėnas, Turnersville, NJ; Aldona Jonynas, Las Vegas, NV; Violeta Niemi, New Hyde Park, NY; K. Dvorak, Richmond Hill, NY; Živilė Jurys, Richmond Hill, NY; Lily Pocius, Richmond Hill, NY.

Po 15 dol.: K. Bendoraitis, Schwetzingen, Vokietija; Birutė Balciūnas, Baltimore, MD; Dr. Br. Nemickas, Maspeth, NY; Adelė Bagdonas, Woodhaven, NY.

Po 10 dol.: K. Januta, Los Angeles, CA; Vyt. Marijošius, Putnam, CT; B. Kondrotas, Quaker Hill, NY; Mrs. D. Grajauskas, Simsbury, CT; Lydia Nelson, Waterford, CT; Anelė Karmuza, Waterbury, CT; Ona Alekna, Miami Beach, FL; M. Eidimtas, Avon, MA; V. Leveckis, Canton, MA; L. Izbickas, Cotuit, MA; Irena Galinis, Norwell, MA; Mrs. Bertha Pierce, Norton, MA; W. Barkauskas, Pt. Pleasant, NJ; Rom. Penikas, E. Norwich, NY; Evald. Remeza, Manhasset, NY;

Ig. Kazlauskas, Great Neck, NY; Mrs. R. P. McCluskey, Erie PA; V. Misevičius, Hellertown, PA; Ligija Simanavičius, Poughkeepsie, NY; Gražina Bartkus, Richmond Hill, NY; Susan Milasius, Cleveland, OH.

Po 5 dol.: J. Jakubauskas, Juno Beach, FL; L. Bliskis, St. Petersburg Beach, FL; Birutė Kublinskaitė, Brighton, MA; R. Brickus, Milton, MA; F. Jakaitis, N. Miami, FL; Vl. Jomantas, Bedford, NY; R. Remėza, Ozone Park, NY; Bronė Januškevičius, Valley Cottage, NY; Birutė Kantanavičius, Omaha, NE; A. N. Šetikas, Lake Ridge, VA.

Kiekviena auka yra didelė pagalba Darbininkui. Laikraščio ateitis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko Administracija

Tautos Fondo susirinkime invokaciją kalba kun. Kornelijus Bučmys, OFM. Šalia - prezidiumo sekretorė Vida Penikienė. Liudo Tamošaičio nuotrauka

A.Š. A. GRAŽINAI DAUNIENI-PAULAVIČIŪTEI

iškeliavus amžinybėn, jos vyrą Aleksą, sūnus: Arūną ir Aliuką ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai

Ilsėkis ramybėje

A.Š. A. EMILIJA RASTENIENĖ-GERMANAVIČIŪTĖ

1907.IX.13 - 1995.IV.21

Grasildos ir Jono Germanavičių dukra velionė Emilija gimė Vaškuose. 1941 ištekėjo už Vinco Rastenio, 1944 m., rusams artėjant prie Lietuvos, pasitraukė į Prancūziją, o 1948 m. atvyko į Jungtines Amerikos Valstijas. Kiek pagyvenę Cleveland mieste, 1952 abu naujakučiai įsikūrė New Yorke. Vincas ten mirė 1982, o Emilija išgyveno iki dabar. Lietuvoje jos gedi mirusio brolio sūnus Eidigintas Germanavičius su žmona Janina ir šeima, ir kito mirusio brolio dukra Janina Armanavičiūtė. Amerikoje liko vyro brolis Jonas Rastenis.

Apimti liūdesio, velionės pagerbti, prisiminti jos darbų ir su ja atsiveiktinti iš New Yorke ir apylinkių rinkosi Emilijos draugai ir draugės, šeimos artimieji, globėjai ir kaimynai. Atsilankė artima draugė Amelia Morkevičienė (o kita draugė, Jadvyga Kregždienė, jau nebepajėgė) Marija ir Vitalis Žukauskai tarė atsisveikinimo žodžius. Vaida Gaubienė savo ir savo vyro Raimondo, Lonedos ir Artūro Jautakų, ir Valdonės ir Ramūno Gaubų vardu prisiminė Emilijos sveiką prieglobstį. Poetas kun. Leonardas Andriekus pasidalino pluoštu atsiminimų, o bažnyčioje pamokslą pasakė kun. Vytautas Palubinskas.

Velionė palaidota šalia savo vyro Cypress Hills kapinėse. Laidotuvii dalyvius dėkoja šeimos artimieji: Leonas Sabaliūnas ir Onutė Sabaliūnienė, Ann Arbor, Michigan; Danutė Statkutė-Rosales ir Jūratė Statkutė-Rosales, Caracas, Venecuela.

pranešėjai buvo I. Uždavinys, Lietuvos Seimo atstovas ir Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos valdybos narys, ir J. Nasvytis. Apžvelgta politinė analizė po savivaldybių rinkimų, išpūdziai iš Lietuvos, Laisvės Fondo aukos. Diskusijose dalyvavo: A. Vakselis, J. Pažemėnas, J. Vilgalys, P. Palys.

Susirinkus pakankamam narių skaičiui, grįžta prie susirinkimo darbotvarkės. Pereitų metų susirinkimo protokolą perskaitė sekr. V. Penikienė. Jis buvo priimtas. Išsamesnius pranešimus padarė Tautos Fondo tarybos pirm. J. Giedraitis, valdybos pirm. J. Vilgalys. Šie pranešimai bus spausdinami artimiausiuose "Darbininko" numeriuose.

Apie Tautos Fondo atstovybių veiklą išklaudyta keletas pranešimų. Apie Bostono atstovybės veiklą sužinota iš pirm. A. Januškos laiško, kurį perskaitė I. Veitienė. J. Giedraitis painformavo apie Clevelando atstovybę. Kanados atstovybės pranešimą padarė A. Laučius. Apie Australijos atstovybės veiklą sužinota iš A. Krāmiliaus fakso atsiųsto laiško. P. Povilaitis informavo apie Chicago atstovybę.

Kontrolės komisijos pranešimą perskaitė P. Ažuolas.

Po pietų pertraukos vyko diskusijos dėl vadovybės ir atstovybių pranešimų. Kadangi penkių Tautos Fondo tarybos narių kadencija baigėsi, tai prarasti rinkimai. Pasiūlyti šeši kandidatai gavo tokį balsų skaičių: J. Valaitis - 5300, J. Vainius - 5145, J. Vytuvienė - 5092, J. Vilgalys - 5055, A. Lukoševičius - 4372, M. Žukauskienė - 776. Išrinkti pirmieji penki kandidatai.

Revizijos komisija: Petras Ažuolas, Liudas Tamošaitis ir Laima Lileikienė sutiko pasilikti ir kitoms metams.

Nutarimų projekto komisiją sudarė: J. Valaitis, P. Povilaitis, dr. R. Vaičiūtis ir R. Razgaitienė. Nutarimus priėmus, per klausimų ir sumanymų valandėlę pasisakė: I. Veitienė, P. Palys, J. Pumputienė, A. Sperauskas, A. Vytuvius, A. Vakselis, J. Valaitis, A. Botyrius, dr. R. Narušienė, Amb. A. Šimutis.

Tautos Fondo susirinkimą padėkos žodžiu uždarė tarybos pirm. J. Giedraitis 4:02 val. popiet ir pakvietė visus sugiedoti Lietuvos himną. Po to dar vyko naujosios tarybos posėdis.

K.B.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 71712.107@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Šį savaitgalį Kultūros Židinyje: gegužės 12 d., penktadienį, 8 val. vakaro Vyt. Kernagio gegužinė New Yorke. Žiūr. skelbimą šiame psl.

Kultūros Židinyje gegužės 7 d. 4 val. po pietų įvyko neeilinis kultūrinis renginys. Šiaulių dramos teatro ir Hamiltono "Aukuro" teatro aktoriai parodė Sofijos Čiurlionienės-Kymantaitės 2-ųjų veiksnių vaidinimą "Pinigėliai". Šiaulių dramos teatro aktoriai atliko sekančius vaidmenis: Juozas Bindokas - Raudonausko Mamerto, Eduardas Pauliukonis - Kairaičio Petraičio (automobilių prekybininko), Sigitas Jakubauskas - Sūrinio Motiejaus (Normantienės reikalų vedėjo) Kęstutis Jankūnas - Mikšo Igno (gydytojo). Kanados aktoriai atliko sekančius vaidmenis: Elena Kudabienė - Normantienės Marcelės, Laisvis Širvinskas - Normanto Jono, Marija Kalvaitienė - Raudonauskiene Julijonos, Lili Liaukutė - Karaitytės Birutės ir Alina Žilvytienė - Liaukaitytės Magdalenos. Į šį puikų renginį apsilankė apie 200 žmonių. Kultūros Židinio kavinė visus jus jau nuo 12 valandos vaišino skaniais lietuviškais patiekalais. Renginį organizavo Ramutės Česnaivičienės vadovaujama JAV LB Queens apylinkė, kuri dar kartą pradžiugino visus į jį atsilankiusius New Yorko apylinkių lietuvius.

Organizuokimės! Dalyvaukime visi! K v i e t i m a s

Mes, naujoji imigrantų karta, nutarėme susiorganizuoti. Susiorganizavę galėsime vienas kitam labiau padėti.

Mes pasivadiname "Versmė", kuri savaime išsiveržė Lietuvos labui. Mes, kaip atskiras vienetas, apylinkė, jungiamės prie Amerikos Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos ir apjungiamės plačiai išbarstytus pavienius asmenis.

Organizacinis susirinkimas įvyks gegužės 21 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Aptarsime veiklos galimybes, išrinkime valdybą, pabendrausime. *Dalyvaukime visi! Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse!*

Organizacinis Komitetas

"Versmė"

355 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207
Tel. (718) 776-1201

Balandžio 24-28 dienomis JT-ose tęsiasi Branduolinio ginklo neplatinto sutarties konferencija, kurios darbe dalyvaavo Lietuvos Ambasadorius prie JT O. Jusys, Misijos patarėjai G. Damušytė ir R. Paulauskas.

Aušros Vartų parapijos metiniai pavasario pietūs įvyks gegužės 21 d., sekmadienį, po 11 val. sumos. Šis metinis pobūvis sutelkia lėšų parapijai, o taip pat būna ir smagus pabendravimas. Veiks gausi loterija, bus atgaiva ir gardūs pietūs. Auka - \$25 suaugusiems, \$15 vaikams. Klebonas kun. E. Savickis maloniai kviečia visus dalyvauti. Pageidautina pranešti iki gegužės 14 d., skambinant (212) 255-2648 arba (914) 699-6726.

Grazinai Daunienei Floridoje mirus, jos atminimą pagerbiančiam, Kultūros Židiniui 25 dol. auką paskyrė Rasa ir Henrikas Miklai. Kultūros Židinio vadovybė nuoširdžiai dėkoja už auką.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovai Brooklyne, NY, siuntinius vėl priims gegužės 20 d. nuo 12 iki 4 val. popiet Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Dėl siuntinių paėmimo iš kitų vietovių žiūr. skelbimą 6 psl.

Vyskupo Pauliaus A. Baltakio, OFM, šių metų veiklos kalendorius

Gegužės 14 d. - Sutvirtinimo sakramentas Priskikimo parapijoje, Toronto, Ont.

Gegužės 21 d. - Sutvirtinimo sakramentas Šv. Kazimiero parapijoje, Los Angeles, CA.
Gegužės 28 d. - Rochester, NY.
Gegužės 29 d. - Syracuse, NY, vyskupo konsekracija.

Birželio 4 d. - Sutvirtinimo sakramentas Hamilton, Ont. ir kunigystės šventimai, Toronto, Ont.

Birželio 15 - liepos 14 d. - Sutvirtinimo sakramentas Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje; Lietuvių lankymas Rusijoje (Maskva, Murmanskas ir kt.).

Rugpjūčio 13 d. - Šv. Antano parapijos 75 m. sukaktis, Detroit, MI.

Rugsėjo 6-28 d. - Lietuvių lankymas Sibire.

Spalio 4-8 d. - Šv. Tėvo lankymas New Yorke.

Spalio 15 d. - Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos 100 metų sukaktis, Minersville, PA.

Spalio 22 d. - Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos 100 metų sukaktis, Elizabeth, NJ.

Spalio 29 d. - Sutvirtinimo sakramentas Pal. J. Matulaičio misijoje, Lemont, IL.

Lapkričio 5 d. - "Darbininko" 80 metų sukaktis, Brooklyn, NY.

Lapkričio 12-16 Amerikos vyskupų konferencijos posėdžiai, Washington, DC.

Gruodžio 11 d. - Charleston, NC, diecezijos 150 metų sukaktis.

Registracijos stalo Tautos Fondo susirinkime balandžio 29 d. Kultūros Židinyje. Iš k.: Aldona Katinienė, Jadvyga Vytuvienė, Jonas Klivėčka. Registruojasi Aldona Mackevičienė. Liudo Tamošaičio nuotrauka

21-ojo Tautos Fondo metinio susirinkimo, įvykusio 1995.IV.29 d. Kultūros Židinyje, Brooklyn, New York,

Nutarimai

Su džiaugsmu ir viltimi sutikę Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymą, mes, susirinkę į Tautos Fondo 21-ąjį metinį susirinkimą, su nerimu turime pripažinti, kad Lietuvoje po penkerių metų, pilnos laisvės ir nepriklausomybės nėra. Nėra laisvės nuo skurdo didelei daugumai krašto gyventojų; nėra laisvės nuo bado seniems ir iš Sibiro grįžusiems žmonėms; nėra laisvės nuo valdžios sluoksniuose randamo savivaliavimo; nėra laisvės nuo baimės, kad Lietuva ir vėl nepateks didžiojo kaimyno visiškam įtakon ar glėbin, nes įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės galios yra didelė dalimi patekusios į savanauzdžių rankas.

Su apgailstavimu mes matome, kad dėl priežasčių, kaip čia aukščiau išdėstyta, daug, ir ypatingai jaunesnės kartos atšovu, yra puolę ir nevilkti ir neveiklą politinėje srityje. Iš kitos pusės žinome, kad Lietuvoje yra tūkstančiai patriotų ir idealistų, kurie ieško išeities ir laukia mūsų paramos. Suglaudus, Lietuva yra atsidūrusi ant nevilties ir šviesaus demokratinio gyvenimo slenksčio.

"Gavėnios skatikai" - tai pinigai suaukoti lietuviškų katalikiškų mokyklų priešpiečiams, siekia \$3,805. "Gavėnios" laikotarpis tęsis iki tol, kol Lietuva prisikels iš dvasinio ir moralinio skurdo. Taip, kad dar nėra vėlu paaukoti šiam kilniam tikslui. Auką prašome siųsti Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos adresu: 351 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207, pažymint, kad tai yra vaikų priešpiečiams. Visiems, kurie jau yra paaukoję, nuoširdus ačiū vaikučių vardu. (LKRŠ inf.)

"Gavėnios skatikai"

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės atstovai, į New Yorką atvyks šeštadieniais, gegužės 13-ą ir gegužės 27-ą dienomis. Tomis dienomis siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 iki 1 val. popiet. Jokių muitų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133. (Dėl siuntinių surinkimo gegužės mėnesį kitose vietovėse žiūrėkite skelbimą 6 psl.)

Dėkojame

Jadvyga Dapkienė, Hartford, CT, apmokėjo už kelių metų prenumeratą, atsijusdama 125 dol. čekį. Dosniai mūsų spaudos palaikytojai nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Elvira Ošlapienė, Old Greenwich, CT, yra ilgametė dosni "Darbininko" rėmėja. Ir šiemet apmokėjo prenumeratą su 75 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Inž. Jonas ir Natalija Kiaušai, Harrison, NJ, mums rašo: "Skaitome pilną įdomių žinių laikraštį "Darbininką" ir vis laukiamo ateinant naujo numerio. Siunčiame mūsų auką leidiniui paremti. Su pagarba, Jonas ir Natalija Kiaušai su šeima. Priedo - 50 dol. čekis." Nuoširdžiai dėkojame Jonui ir Natalijai Kiaušams už jų didelę paramą "Darbininkui". Šis čekis yra aukta spaudos išlaikymui, nes jų prenumerata buvo apmokėta iš anksto.

Iki šiol, Tautos Fondas, pagrindinį dėmesį skyręs demokratijos puoselėjimui per švietimą, pripažįsta, kad dabar, pilnos demokratijos skubus įstiprinimas yra pirminės svarbos uždavinys, negailint pastangų ir lėšų.

Dėl to Tautos Fondo 21-asis metinis susirinkimas nutaria:

1. Remti projektus, planus ir demokratines jėgas, iš praeities siekiančius ir dabar siekiančius vakarietiški suprostos demokratijos.

2. Skatinti demokratinį grupių Lietuvoje konsolidaciją.

3. Ateinančių metų laikotarpyje plačiu mastu praveisti Tautos Fondo organizuojamą programą, skiriamą demokratijos stiprinimui Lietuvos visuomeniniame gyvenime.

4. Remti ir naudotis Lietuvos demokratiško nusiteikimo spauda ir masinės informacijos priemonėmis skleidžiant demokratinę idėjas.

5. Atkreipti ypatingą dėmesį į demokratijos idėjų sklaidimą Lietuvos jaunimo tarpe.

6. Tęsti paramą mokykloms ir mokytojams, ypatingai nutautėjusiose Lietuvos ir Lietuvos užribių srityse. Toliau remti APPLE draugijos pastangas, tikslu atstatyti demokratinius, moralinius ir mokslinius pagrindais grindžiamą švietimą Lietuvoje.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės atstovai, į New Yorką atvyks šeštadieniais, gegužės 13-ą ir gegužės 27-ą dienomis. Tomis dienomis siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 iki 1 val. popiet. Jokių muitų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133. (Dėl siuntinių surinkimo gegužės mėnesį kitose vietovėse žiūrėkite skelbimą 6 psl.)

Lietuvoje leidžiamą mėnesinį kultūros žurnalą "Naująjį židinį - Aidus" galima užsiprenumeruoti ir prenumeratą pratęsti per Tėv. Leonardą Andriekų, atsiunčiant jo vardu 44 dol. čekį metams šiuo adresu: Rev. Leonardas Andriekus, OFM, P. O. Box 980, Franciscan Monastery, Kennebunkport, ME 04046. Už tą kainą žurnalas siunčiamas oro paštu. Šis žurnalas yra "Aidų" tęsinys, skiriamas Lietuvos ir viso pasaulio lietuviams.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išėjusių lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgalotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

7. Skirti dėmesį Lietuvos aukštojo mokslo institucijoms, jų studentams ir jauniems dėstytojams, nes Lietuvos gyvenimo lygio ateitis yra tiesioginiai susijusi su jais. Šioje srityje tęsti išskirtiną rėmimą tų šeimų, kurių nukentėjo nuo sovietinio okupanto.

8. Skirti kaip ir ligšiol ypatingą dėmesį partizanų, tremtinių ir politinių kalinių veiklos paramai.

9. Tautos Fondo 21-asis metinis narių susirinkimas dėkoja Tautos Fondo tarybai, valdybai, Kontrolės komisijai ir Tautos Fondo Lietuvos ir kitoms atstovybėms už nuveiktus darbus ir skirtą laiką. Susirinkimas dėkoja visiems Tautos Fondo rėmėjams bei tikisi jų paramos susilaukti ir ateityje.

21-ojo Tautos Fondo narių suvažiavimo vardu:

Juozas Giedraitis
Metinio susirinkimo prezidento pirmininkas

Vida Penikienė
Metinio susirinkimo prezidento sekretorė

Knygos - geriausias dovanos

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Kas norite pagilinti savo virimo žinias, - rasite labai daug populiarių lietuviškų valgių gamimo receptų. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. Kaina 15 dol. Persiuntimas - 1.50.

"Lithuania 700 Years", angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knygą redagavo dr. Albertas Gerutis. Į anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis. 456 psl. Kaina 25 dol., įskaitant persiuntimą.

"Moteris su baltu chaltu". Dr. Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė. 494 psl. didelio formato knyga kietais viršeliais. Čia telpa 35 medicinos daktarės pasakojimai apie išgyvenimus, dirbant ligoninėse. Kaina 20 dol.

Visos knygos gaunamos rašant: Darbininkas

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Užsakant žodynus, pridėti po 1 dol. persiuntimui; užsakant "Moteris su baltu chaltu" - pridėti 2 dol.

SKELBIMAI

Siūlo darbą

Reikalinga mergina ar moteris, kuri prižiūrėtų du vaikus (penkerių ir dviejų metų) ir padėtų namų ruošos darbuose. Turi gyventi šeimoje New Yorko priemiestyje. Skambinti: (914) 358-8767. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 377-1401. (sk.)

Paslaugos

TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame **AIR CARGO. TRANSPAK**, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. (sk.)

BUTAI PENSININKAMS, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite proga, kreipkitės: Villa Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT, 06277. (sk.)

Parduodamos knygos

Fighters for Freedom - Lithuanian Partisans Versus the U.S.S.R. - by Juozas Daultas. Tai svarbi anglų kalba knyga, nes autorius (tikra pavardė Juozas Lukša) pats buvo partizanų vadas, dalyvavęs įvairiuose žygiuose; aprašo 1944 - 1947 metų partizanų operacijas. Jis net prasimuša į Vakarų, pasiekia Vokietiją ir Prancūziją, atneša daug žinių. Čia pasirošia tolimesniam partizaniniam karui. Vėl lėktuvu grįžta į Lietuvą ir ten išduotas neužilgo žuva. Lietuviškai šios knygos išleistas kelios laidos. Angliškai išleista ši antroji laida. 279 psl., minkštais viršeliais. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 10 dol. su persiuntimu. (sk.)

Povilo Žumbakio, "Darbininko" bendradarbio, radijo programų komentari, papildyti ir suredaguoti, išleisti knyga "Balionai, bananai ir biurokratai". Tai 205 psl. su 207 išnašomis ir 11 psl. indekso knyga, minkštais viršeliais, vidutinio formato. Komentari, datuoti nuo 1992 m. liepos 2 d. iki 1993 m. lapkričio 28 d., liečia įvairius politinius, teisinius ir ekonominius klausimus, tautiečių interesus užsienyje ir Lietuvoje. Knyga gaunama, atsiuntus "Darbininkui" 15 dol. auką. Visas pelnas skiriamas lietuviškų radijo programų rėmimui ir lietuviškos spaudos darbų išlaikymui.

Ieško

KARIO redakcija Lietuvoje pasigenda 1951 metų Amerikoje leisto KARIO žurnalo 1 - 8 nr. Kas turite tą komplektą, malonėkite padovanoti KARIUI. Siųskite šiuo adresu: KARYS, 2001 Vilnius, Totorių 25/3, Lithuania. (sk.)

"Darbininko" skaitytoju galima tapti kiekvieną dieną! Padovanokite "Darbininko" prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams! Prenumerata viešniems metams - tik \$30. Naujienos iš Baltijos šalių, Lietuvos, jūsų apylinkės ir viso pasaulio - kiekvieną savaitę!

"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinukę ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mielai skaitytojai nuoširdžiai prašomi laiku pratęsti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokesčių.

N.Y. Akademikai Skautai
jus labai maloniai kviečia į...

Kernagio Gegužinė New Yorke

1995 gegužės 12d., penktadienį
Kultūros Židinyje
8v.v., įėjimas \$8

koncertas, šokiai, dainavimas - dalyvavimas būtinas!

